

ДМИТРИ ГАБЕЛИА

ЦӘКӘҮІРПАМ҆ҚАК
ажәеинраалақәа

Апқәынғашәкәттықъырта
Akea 2014

ББК 84(5Абх) 6-5
Г 13

Габелиа Д.
Г 13 ЦӘҚӘҮРПАМ҆ҖАК. Ажәенинраалақәа.
Апхәынҭшәќәтүйкүртә. Ақеа, 2014. – 320 д.

Шә-пәтазаарак раңхъа сани саби ауғыбызышәа сдыртсон, исыларааζон аптазаара, жәған дук садырбон.

Апоезия абызышәа акәзар, сеилаҳан есөнү сиуан, – хъаҳәа-паҳәада пхъаћа снеиуан, аќазацәа рышәќәы аасыртуан.

Абас ала срабадырит – Гәлиеи Кәағәаниеи, хара инағыз рыбжы снырит Шынқәбеи Алашәриеи. Ажәған аетә րыгәта избейт ахыы Саидеи Ағьбеи. Урт зегъ өңүцила иаалашеит, мәға лашак са-нимлеи...

Шытә ҳайқәшәаргы, ҳайқәымшәаргы гә-ныла ирасхәахью схәалоит: сыгәра жәгозар, сыңсы жәбозар шә-Ажәа сапсахар қалоит!..

Издыруада...

ББК 84(5Абх) 6-5

Ари аусумта СС0 1.0 ала иарбоуп.
Алицензия ахбылаа шәхәәпшырц азы шәтал:
<https://creativecommons.org/publicdomain/zero/1.0/deed.ru>

© Габелиа Д., 2014
© Апхәынҭшәќәтүйкүртә, 2014

АПХЬАЖӘА

Аамта дазаант ағахәы зхәаша. Уи аамта ахатә дааζоит, дыңнашәоит, даζрыжәеит. Иланатоит амч, агәағь. Аңсабара акәзар, иаратәы ћанатцеит, – инаτеит абафхатәра. Уажәшьта, Арғиафы ибафхатәра аарпшразы аапсарада, аанғасрада Сизиф ашъхақәцә ихаигало ахахәеипш шеиншикәса, тыхәаңтәарада, ес-шар өңицбараҳа дырғиалароуп. Аханатәеипш бзия ибаны, аханатәеипш дазыразны, ипсы ахтынцаны.

Арғиафы изымхозароуп ићаитço. Еиха-еиха аизхаразы дааћәымтүзакәа ихы аус адиулозароуп, дыңшааузароуп. Усқаноуп абафхатәра аеоушытны амтәыжәфақәа анеитңнахуа. Агәы азызрығра, гәйла абара, агәы иаҳәо ишаҳәо аҳара, нас уи аңыћәара аныћала, усқан ажәа ахатапсаҭа уапшаауеит, угәағы иааниуеит, угәы итыңны адунеи иқәлоит – иазыпшу рышка.

Дмитри Габелия хырхартә рацәала и҆ено ашәышыкәса өңиц азы өңицла ихәыициа, ағыцира иацәымшәо, – ағыцира аазырпшша, аћазарағы зымға ылышхуа, еилашуа, ицәкәырпо, фиңүтқала ашәра иағу поетуп. Уи ипоезия ахатә формеи аинтонациен амоуп. Иңбоушьаша – иритм. Астиль аганахъ ала иүхәозар, макъана ласыласс зөвзыпсахуа акакәны ићоуп. Динамика-лагыы даараӡа азғелымхара узңәирнагоит. Уи даңәшәазом апоет изы зда ыћам – ахақәиттра, аарпшрагыы дақәшәоит.

Апоезия ҳәаадоуп, нтәара зқәым хақәитроуп, пырра-наζароуп. Уи знык иаанаҳәаз иара датәуп.

Д. Габелия имоуп ахәатәы, ахәашьагыы дақәшәоит. Узеңгәрығыауа акәны ићоуп уи ишәра, иеизхара апроцесс даара иласны иахымғағысуа. Иубартоуп шаќа ихы аус адиуло, шаќа бзия ибаны апшаарақәа дырғеу.

Д. Габелиа

Үгәы иатахытәńкоу Аңцәагы иуцихәароуп, иара аамта ахатагы уцныńкароуп. Аамта уақәшәароуп, уи аамта аичаҳаша, ахзыңзааша удыруазароуп Арғиафы.

Д. Габелиа абафхатәра злоу, запхъаńка акырза ҳзенгәрыртъараны ҳаńкоу, иғыцу поетуп, позитивла ихәыицу лирикуп.

Агәыгра ҳамоуп, агәрагы аагоит Ҙхъаńка ҳапсуа поезия аихаҳараңы аихъзара ссиркәа аарпшны, ҳтәыла антытгы азыргара шилшо.

ГУНДА САҚАНИА

Журналының жетекшілігі

ДАӘА ИАША МӘФАК

ұан илықәлоу
абжының
адғыл ашәаҳәабжы гауеит

пагъа-пагъа
иичапшы иеылак
хашқа Амаалық даауеит

алашара атқағәа аныңдеит
Анцәахша
иҳәатәы нхаларц

апстазаара ашәхымс ихыңдеит
даәа иаша мәфак
хбаларц

нанхәа 12, 2013

ЗЕГЫЫ НЦЭАТЭУА

суада адәылашара анығоначча
иپхаз амра –
сейتاант анаҳәа
ашәахәа
ахызеипш сөйлахәан снатәеит
ажәфан сахәтакны
сныхәарц стаххеит

иаха алашыцара иацәызгаз хъчаны
атх ианымшәаз
амреиپш
сышны
сныхәара иалаз рыххәыцра мцахон
урт аныхеиپш
рыххызыңқәа
сшьон

нас
санаапш
срықәгылан сшьамхқәа
сылапш иташәо
зегыы нцэатәуа

абдара 16, 2012

АШЬАЦЕИПШ СУАФНЫ

Абар, –
Ашьац иағызыу алахынта,
Уи зныруа –
Ағарпын архәафы...
Алашара зхәйцира лаша анта,
Уатқасы
Шәышықәса иртүсуга ауафы...

Иахъа аира згәалашәо амшынта,
Зыпсы
Адгыл иқәыпсоу жәланы,
Аамтә ашькыл санғыларыз шақа,
Уаҳа сымир
Ашьацеиپш суафны...

лаңара 23, 2013

СТЫНЧРА САСРА

*Сара стынчроуп тынчра змазаңәкъам...
Тайф Ауьба*

Апенцыр ахышә
иқәтәоу сара соуп
хәа,
ақалақь салапшуан
сныхәоушәа сахниаз.

Амтәзыжәфса сыманы
пшакгъы сагом
хәа,
стынчра сыйғаңәажәон
сасра уа истаз.

Уатцәызны ағынқәа
ирхыло сыйсоуп
хәа,
ахәыихә-мәфа сахәөн
сыпштәы сзырбаяуз.

Ажәғсан пшыа ахрағы
инхарц атахуп
хәа,
ахәыцрагы иалан
зыблала сыйшуаз.

нанхәа 24–26, 2013

СЫШТАЗЫ СЫНХОИТ

Цәкәирпә еинаалак,
пәтә ахазамкәа,
тәфантәы ихалан
сышқа иеихон.

Апша өәандак,
зыңгы имцаакәа,
сыкәа италан
сҳых сагон.

Итыхым сахъак
мырбааӡакәа,
аӡағы ичышәны
сышьта азынхон.

Ҳәыхә шкәакәак,
бла азтазамкәа,
амшын иқәсны
снеишья қанатон.

цәйләбба 19, 2011

ИУДЫРУЕИТ

апоэзия азхәыцра

Уара ула
Схәым,
сжъам
уара ула,

схагам,
сдагәам,
слашәым...

Сгәы анتاцәугъы,
итәуп
уара ула,

схәыцра антацәугъы,
итатацәым...

Иудыруеит,
үгәарп сахътагылоу
апшәымара сашътам –
ссасуп,

иудыруеит,
саизар шузыкоу –
аиаша еибаҳҗәаларц ctaхуп.

рашәара 16, 2012

Д. Габелиа

ИСХАРОУЗЕИ?..

ақәарыңқәа сықәыпсоит
хамеңгзарак
смырбаңакәа

амғаду саныргалоит
сыңсахәага
мырбааңакәа

ақәарыңқәа сыдыпсылоит
иахъсықәыпсо
ипөуеит

ажәған ағәы садыпшылоит
исхароузей
сцааует

хәажәкыра 11, 2010

ҮРТ СРЫЦЭЦОИТ

Цьюуки
мышкы
рызхойт,

иацы,
иахъа,
уатэы
рацэахойт...

Цьюуки
цьарак
инхойт,

апырра,
аӡсара,
аныҝәара
мыцхәхойт...

Сара
урт
срыцэшәоит –

мышкызыны
амши
аҭыпи
срыцэцоит!..

пхынгәы 14, 2009

СИЗАР СУАФХАРОУП

Ари адгыл сатәым,
Адунеи сара истәым, –
Зхы иақәиту среиуоп, –
Сырәниафуп!..

Сыжәған схәарым,
Сымра схәарым, –
Амш санғылоуп, –
Снапшфуп!..

Ақьачақъра сағым,
Сөирбартыңың тәхым, –
Акалашәа сшоуп, –
Сыпшаафуп!..

Исхәар егъаурым,
Иззартыңың изатәым,
Сизар суафхароуп, –
Суафуп!..

жырыныңда 11, 2013

АЕТҖӘАҚӘА СРЫВАРГЫЛАН

сгәырғъара хыжжуа ишнеиуаз
адәхыб ахы инықәсыргылан
меңгүзарахда сакәабеит

насыпла итәы-ипха ишлеиуаз
аетцәақәа снарываргылан
сыркәашауа саршанхеит

шаанза сарагыы сышгартцуаз
адгыл пхага сагәыларгылан
мчы нашанак сылабжьеит

шәыгәрамгара сиаанза ишсырзуаз
ахаҳә шкәакәа сыйқәыргылан
арәниағ иажәа санаҳәеит

машы 18, 2011

АМРЕИПШ ҲАНБЫЛУА

ҳамшқәа апшатлакәеипш
иикъя ицоит
апшандагеипш апша
ҳандауа

ҳашықәсқәа раандеипш
гәарак ҳтахоит
апстазаареипш ҳәапхъа
ииуа

ҳаћанатц ҳаћоуп ахаанеипш
ҳаныћамгъы ҳкалоит
ҳаныпсуга

ҳазшаз зны
хәмаршақә ихәанеипш:

ҳшыћоу злахдыруа –
амреипш ҳапхоит
ҳанбылуа

жыттаара 22, 2012

ЦӘҚӘҮРПАМҐАК

Иахъантәарак
амшын
цәқәүрпоит,
сара –
саагылазар...

Ацәқәүрпенпш
сиины
стахоит,
акыр схытцуазар...

Сшықаз гәыграк
азынхоит
аћәара,
садыруазар...

Шәара гәфарак
сашәыргоит,
амшын
уатәы
сахылтцуазар...

Амра аргама
иөырбалоит,
ашәахәақәа
ҳхыысуазар...

Д. Габелиа

Сара амшынағы
скәашоит,
адгъыл
уалны
исыдымзар...

Азағы
сышытақәа
нхалоит,
шәарт
шәызхылозар...

Цәкәырпакағ
амза
шәсырбалоит,
игәағыны
шәзанылозар!..

лаңара 22, 2012

Д. Габелиа

МЦАК САГӘЫЛАЦӘАЖӘОИТ

еснагъ
мцак сагәылацәажәоит
поетк дсыңцәажәалоит
еснагъ

атак
истарц сгәы сапыслойт
саамтахә иалысхлоит
атак

нанхәа 4, 2011

жарылғаның анықтамасы

СЫРХААНЫМ

сақәшаһатым амра
зегъы ирықәыпхо
еипшны

сазыразым амшра
агәырғы-гәала
нзыжъуа
еипшны

дыстахым ахаан өзызас –
зегъы ирнаало
ауафы

исхааным
сырхааным –
аамтак исыцану
аүәләрфы

ңұхынққәын 9, 2013

ГЭААРТЫЛА

гэаартыла
аицэажэара –
ажэфэн агэы зарпшаауа

гэаартыла
агэжэажэара –
дгыл апсы иалапшуа

гэаартыла
ахы азхэыцра –
шэареи сареи ҳиаша-ҳтца

гэаартыла
адунеи ахытца –
ауафы иреигүй илахынца

жыттаара 6, 2013

ЗЫМҔА ЗЫМШӘАЦ

...уи амға ианықәлар
ахәтамшәа
амархәац,

адәй ишанығуа
иңцишәу
ашъапқәа,

хәхәйк шымгәйгүа
ахра
иағекъарц,
иаҳбац ракәымшәа
иаңтәи
аңшақәа,

амрагы шгәатеиуа
имғасны
имцарц,
хабарда иабжъамзуа
хәйгүра
амшынтақәа,

мышкызыны ажәған
акәа
хәашәарц,
ҳааизар ҳаздыруа
ҳаршатар
ҳапсқәа,

Д. Габелиа

ажәтцыс хъзырхәага
бзия
хабарц,

амтәыжәәса ҳаңны
насыпхәара
ҳңалар,

адгыл хыткъаган
уатәыизны
иҳамхәарц

ҳнеилап ҳөйрхатдан
зымә
зымшәац

цәыббра 11, 2013

Легенда
кодовировка

АУАА ИРАФСУЕИТ АУАФРА

ауаа рнылоит амфақәа
ирнысуеит
иаашъазом

ауаа знымсыц амфақәа
ииуеит
интәазом

еилахгоит ауафра ахәаақәа
иацеинпш
хзынхајом

ауаа ирафсуеит ауафра
ишрафсуағъ
рҳәазом

ηхынгәы 13, 2013

ЖӘЛАРЫК ҲАҚӘНЫ

Хабағқәа ирташәйшәуа апша
рыбжы ахоуп ҳазхылтыз,
макъанагы изызхая –
адацқәа...

Хақазшәа ҳанығоу,
ақама ағеиңш иңцишәу апстазаара
апра шкәакәақәа ахаргылан
амшын ихызтоз,
адгыл иқәлоз
ҳақәны.

Иахъа аамта апша изцәаго сақәны...

ЖӘЛАРЫК ҲАҚӘНЫ

Агәалашәара аамта иатқаахуа асаба
алағырз анылаңса,
хәзәңи еиңи иқаргылараны иқаз
амзақәеи аханқәеи уи ала ишаһшылхуаз
здырхъаз,
злахъынтаңда,
лахъынташәк зычхаз
жәларык ҳақәны...

рашәара 17, 2012

ХЛАХЫНТЦА ҲНАПЫ ИАНУП

Зығныңқала амца иабылуа уахъ!..

ари амш ҭацәуп
уиашала
сиашала
аргама хазуп
ашәахъала
фашала

аӡыхъқәа хәашыуп
хашала
пшьашала
амеъиша ҳазыпшуп
хәашала
сабшала

ари амшгы затәуп
ухарала
схарала
афырхатца дҳарақуп
ухалала
схалалап

иахъа амрагы өакуп
исоумхәан –
ханышәап
хлахынта ҳнапы иануп –

Д. Габелиа

уи апшемара
хазықәпап

жәабран 10, 2013

Лекция
кодификации

ШӘГЫЛ АНАҚӘ ЗБАРТОУ

амғадуқәа ирныланы
анақә аауеит
аяа аңәа ҳацланы
хараңа ҳңауеит

аңхыңқәа ҳазрылцуам
иаҳбо мбатәуп
анақәгъы хъатцуам
ҳакәшара иағуп

амғақәа өыртүеит –
шәыбжыы еиқәшәырхा
ажәғангъы гәылцуеит –
шәпсепшаз шәықәпа

ағынқәа ирығнағъејъ
апша артәаа ихәхәоит
ҳахыыцәоу иаҳхагъејъ
хәгәы ҳеаннатоит –

шәгыл анақә збартоу
Аңсадгъыл хъчатәуп
ҳажәлар рзы ишәартоу
ҳағныцқа итәахуп

жырындықта 7, 2013

ЖОҒАУЫЛДЫРЫКЕТ

АӘЫМТРА ШӘАРТОУП

Даңқәак адгыл иалсны,
Сыкәшара иағуп...
Рыбғы иатәа иалхны,
Аргамак схәар ртахуп:

Иаңи уатәни еинирысса,
Иахъа цқъахарц ҳақәпсоит.
Аңсы хьшәашәа инықәуя,
Аңстазаара рыңәпсоит.

Цьюукы рымци риашеи
Еиңеңжәуп, еиңароуп.
Азә ихәашеи исабшеи,
Еаңә изықәа ихараңәоуп.

Уғыл, ипраант уажәа,
Убжы ахынзацо ирга.
Уаамта асахъақәа рңәажәа,
Аәымтра шәартouп ихатца!

жәабран 19, 2013

АГӘЫГРАМЦА ЛАШОИТ

Иаңтәи аңтазаара
ахъз ҳамзазар,
Амфа ианхалаз
аанхойт илаңтәкәуа.
Аамта иеисаз
иабұар еиқәшәамзар,
Амш дангылоуп
үи дшыаңәхыртәуа.
Ашәхымс ахытца
зны изыгәғүазар,
Апенұрыргы
шәарап амоуп итәахуа...
Згәры иажъаз
рыбжықәа мыңхәхазар,
Жәларық ирылоуп
рыхъз иаздаауа.
Агага ашәштырагы
шацу маңамзар,
Изхәыңда анеишъя
агәаанагара шұуа?..
Гәйла ихәыңца
апеиңшра латазар,
Агәыграмца лашоит
амфа ҳзырбауа!..

жырындықта 13, 2013

жарнамалар
жарнамалар

АӘЫТЫБЖЫЫ МГАР...

Доусы иара
деилукааларц итахуп,
Иеилыссаарыда ҳәа
бжыыкгыы газом.

Пәкәаштәи
акультуратә хани
Александриятәи
абиблиотеки блуп.

Уажәшьта, уатәы
иахъя ишалаго рәәзом...

Ауаа рыпша есөнү
иқәпаларц атахуп,
Атәатәи атла шархәо
хбазом.

Мықәтәи ауахәамеи
Лыхнаштеи ҳзыпшуп,
Анаңәапиа
ағытышы мгар қалајом!..

ңхынчкәын 23, 2013

Д. Габелиа

ШӘААПШЫ!..

Амра гылароуп
Уатқәй –
Хадгъыл арыңхароуп!
Хапылароуп уи
Шыыжбы –
Хайқәнархароуп!

Алашьцара цап,
Шәаапшы –
Атых шароуп!
Амш ҳапылап өңиц,
Уатқәй –
Алашара ҳбароуп!

жылдаара 17, 2013

Легенда
кодованијекељ

ИЗБО АИХА ИЗЫМБО САЦӘШӘОЙТ

Атх иагәыларшәу
ақалақъ хәыңы, –
еивнагоит
ахәыңреиңш
изхықәаая аңсы.

Изқәым
пхъа анеира,
ианымго абжыы,
акәзаргъ
аматанеира –
иацышәхәа шәласы.

Инымтәаζо ашәа
зхылтдуа абжыы –
иазпшу
ирхъызыгζо –
аңша,
аңшагъы.

Ашәқәа џапхала
ақалақъ тәахны,
изгәыңызыгъы
мхәаζакәа,
ашәақәа өнү...

Иццакы-ццак инеиуа
ирыхъζоит абар, –

Д. Габелиа

имгәыңға
шгәаңеиүа,
ишрықәтәөгъ
аңәыкәбар.

Амцеиңш ирхысны
иццышәны
инасқыоит,
уажәымзар-уажәы
саргы
исыхъՅоит.

Мышкакәзар
мышрақәыз
ишиңдәаң исхәоит –
избо аиҳа
изымбо саңәшәоит!

ңұхынчқаын 18, 2013

Легенда
жарнамалар

СТӘЫЛА ХӘҮЧ АУАФЫ

ауаа цқыақәа рашта
иңамлац
аңәйрөсі
аңәашы ахъарку
дырынхәоит ауафы:

«...ашта цқыақәа шаңта
хатырла
ихъчаны
ауафора ахәаақәа
уртал упшыафны

узхымзаз уаңысла
урыпсаҳароуп
шәфөи...»

ухәыцрақәа рыңқыа
стәыла хәүч ауафы...

лаңара 14, 2012

ЛЫПХАЛА

ауасы ихаан
зхы ахәатәала
аӡәгъы дахымцо
аӡәгъы дахыммаауа

шәышықәса рапхья
игаз ағытыйбжы уажәгъы изнығуа
өңүц ииз абжы машәыршақә игазшәа
иттааӡа иахъөңүцәауа

зны инымхәзо
зны инымцәаζо
цәгъа ибзиou ағны
ашәхымс илагылоу роуп атабырг

иахъа ак ҳатказхәо
уатәгъы иҳабжызыго
ҳхаан ҳзызрыжәуа
макъана
иҳаназыжъуа –

алпха ашәхымс

аамҭа тахазшәа
ашъағақәа архыазара иахъақәытхъоу
уаф дахырыхымзо

аҳәыхәкырта атыпқәа ахъымтәаζо

Д. Габелиа

иахырымбац
иахъагы
иахырзымдыруа

иихъоуи
имици
еиҝароуаа ҳәа иахъыштыу

амра ахырпхо
зегыы рзы
еиҝараны
ес-чены

лыпхала
Җара ак ыќоуп ҳәа ахырдыруа
Җара ак қалоит ҳәа ахърахауа

машы 13, 2011

Жарылганың жаңы мәдениетінен

АМҚА ИАНЫМЛАЗ

ишәаҳарц истаху
ажәақәа
аламзаап
ауағы ибызшәа

ажәакғы ззымдыруа
шәара

ижәбарц истаху –
ацыгәқәа
еихыртәазаап
амқа иатәа

ишәаны уи ианымлаз
шәара

ишәасхәарц истаху –
акырза
шәыстңаап
иахъа

изқәым алашара ахә
ашьара

хәажәкыра 10, 2011

ХАЦӘШӘОИТ – ИАХЬА

иаци
 уатәи
 хрығонағъежьуа хрығоуп
 иаҳцәызуа – иахъа
 ҳахысны
 ҳталоит

ҳамшқәа
 ахъқәыршәу
 излаӡаху ҳабжьюуп
 арахәың зытдоу – ҳлахъынца
 ҳдыруашәа
 ҳөырбоит

иаци
 уатәи
 хрыбжъагъежьуа хрыбжьюуп
 иаҳхарозеи –
 апстазаара
 ҳацәшәоит

уи
 иахќьашо
 инеиуагъ ҳара ҳоуп
 ҳнаӡаргы уатәынза
 иаци
 уатәи
 ҳҳәалоит

рашәара 16, 2012

ААМТА УПЫЛОИТ

уқамшәа
уаныңкоу
улахъ еиқәышшы
амшынгы аныңәоу
аңәкәышрекә шыны

мцыимзар
атабырг
анырымхәо ағбы
ашәтла ду – абырг
данажьо апшағбы

амфадуқәа
анатсоу
ирмырзо рыбжы
аңх ианаңсымтоу
ашамтаз шыжбы –

азатцәра
үөңәажәоит –
иахъанза умизаң
аамта упылоит –
аңазшыя унарбарц

абырса 13, 2012

УМЦАН АМФАСФЫ

аамта пхъаڭа ицахъаз
араڭа
атлақәа реиңаңара
үңара акымкәа избахъаз
амала аҳая агәаҳәара

фыңыа зны изылшазгыы
хәыштаарак иамбаڭакәа
издыруада ирызшаргыы
псыки
бзаки ирыламзакәа

ЖОХАУЫЛДЫРЫКЕЛ

ақалаڭь агәы мхәычхакәа
есенең
игылуу инкахәыңуа
адемократцәа идмырбакәа
цасхәа ипхоушәа амра ишуа

уа данкаңауда дыштыхуа
тынхада Қылак дизыпшны
«ахәы дитталеит аңсы» ҳәа
умцан
амфасфы иңашьаны

жәабран 18, 2011

АДГЬЫЛАХЬ ИААПШЫР

абнағы иқъалаз ҹынына хәычык
аңла дхалан днаңшы-ааңшуа деимдеит, –
имғагызы иңшаат...

хыхъынтә
ҳалаңшра згәғъыз
ҳатcla ишықәтәоу
иазҳауеит

цаڭантә
рыңапшра зтыхыз –
рнап ианаңтаз
ҳаңәшәуеит

Lekapipawdak

хыхъынтә
адгъылахъ иаапшыр
ҳамса ахықоугы
рбауеит

уажәшьта
ихазгалаз ҳмаапшыр
ҳатcla затәғыы
ҳаңәбауеит

хәажәкыра 23, 2014

ХАЖӘА ИАЗЫПШУП

Сөзіңдегі арғынағын шәхъ

Мәсак ұнылеит хара ицаша,
Иаҳхәо, иаҳуа уи иазкуп.
Аңсуа сахъажәа мырғашъа
Пұхақа инаҳгаларц ستانуп.

Аңсабара агәры қазташа
Хара ұжәа иазыпшуп,
Ауаа ирылоугы зөйрғашъа
Хажәенираала иаҳыпшуп.

Анақә иалпшны зымға збаша
Анцәа иаштағ иағзатәуп.
Аңсуа иажәа иаша ақәашъа,
Хәгәи змыртқынчұа идыртқатәуп.

Хазқәу амғағы ұзыниаша
Хақәшаҳатуп, ұзыпшуп...
Амра ҳаңықәап – апхашъа,
Амра ҳаңқәашар ستانуп.

машы 3, 2014

АЗАХӘАЛА ИЛБААЗ

1.

иаха атқ хәашын
аныхәаға пшын
ағыжәра дшақәытсыз
иҳәарц итахын

атәцақәа тәын
иблақәағы хәын
ихы ағала ихаршты
дадыршырып ртахын

2.

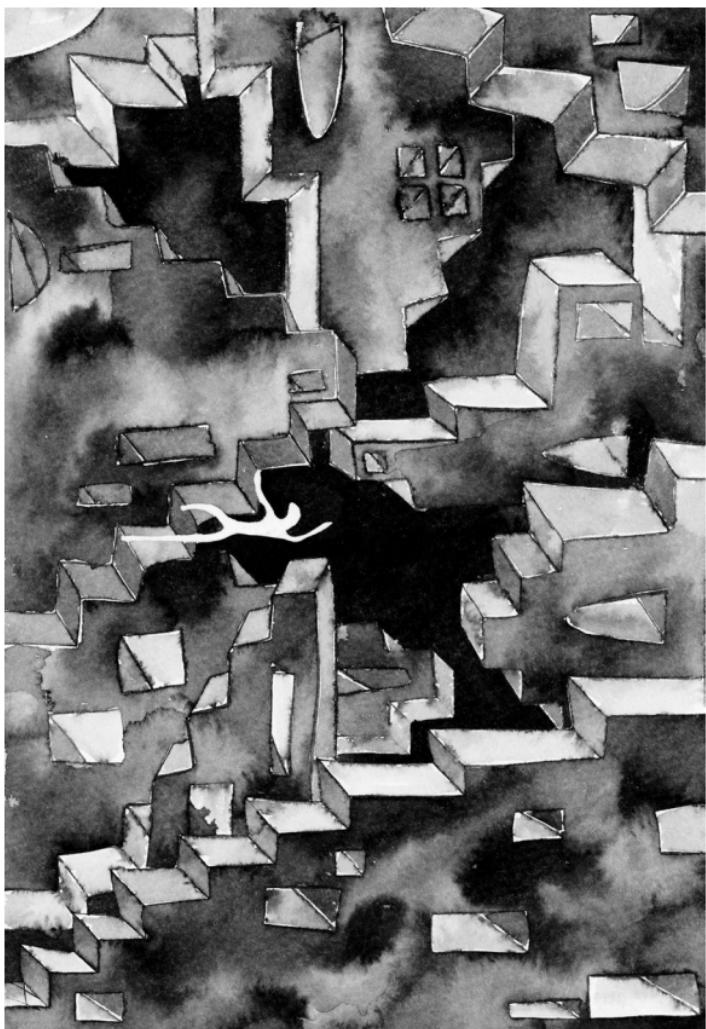
иара дзатқәын –
ауағы

3.

иаханза ипсы злаз
ихәыцира –
ақәаршөү –
даршәаҳәеит
даркәашеит

ашамтазы
ихалеит ибжы
аңаҳәа иқәлан
илбааз – Ашағы

цәыббра 22, 2013

АХТНЫҚА ҲАМСАҚӘА ҲАЗУП

1.

исымоу аңсарта
ишнысхуагъ сыпсшъарта –
саамта
сҳәамта
аҳәарта

2.

аамтала
еснагъ
иахъагъы са сызгы
аҳтнықа инағоу амсақәа ńьашууп
аҳтны иғнағъеҗъуа рхәыцрагъ хәашууп
исыпхъоит
исыхъоит
исархъоит – умсаҳыт
ианамуза ҳхан амсақәа урныт

3.

ман
ағызыцәа
шәфашъеит-шәфашъ
аханаҳы ипшуа среиуам
зөйирғашъ

4.

сара
сқъала сыйдоуп

саңшәымоуп
уи схан
исашәымхәан шәчарагъ –
исыжәуам сара шәтәан

5.

аға абарта
аға ахәартта
сқыала абарта
са сбыркыыл

шәара шәхәартта
шәара шәбарта
сақәшашатым –
сагъангылаζом
шәышькыл

Жазылған жаңылар
жазылған жаңылар

МАКЬАНА АПСАЛАРА ЦӘҚӘҮРПОИТ

Аамтак ҳалоуп зегъ ҳәаңеиуа,
Иаҳкуа,
Иаҳаштыуа ҳаңәцоит.
Ҳаңцаңылан мәжак ҳашнеиуа,
Ак еибаҳхәоит,
Өак қаҳңоит.

Амшын ҳұыларгы ҳәеиңеиуа,
Цасхәа
Пәстазаарак цәқәүрпойт.
Ҳоуп есымша ҳзыргәаңеиуа,
Өыңғас
Апстазаара қаҳңоит.

Хәажәкыра 29, 2014

СХАҚӘЫЗ СИАША ЕИҚӘЗЫРХО

Азә ииаша агәра шәымгазар –
өазә иғә иахәарц ашәә зхәо
Аңәа шәалоуп, аңәа шәтәзар,
сара сиашагы
зымбо...

Шәылаңақәа шеиқәу инхазар,
шъанак шәыңит шәтәзырхо...
Иашак агәағыра шәаңәшәазар,
ағызыңа среиуам –
шәылгәра зго!..

Жарылғаның
жадылғаның

Шәареи сареи иаҳәо мцызар,
сара сакәзам «шәыхә зшьо»...
Сиаша схақәтцарап иазпышызар, –
схақәыз
сиаша еиқәзырхо!

жәабран 25, 2014

РЫБЖЫЫ ДЫРГАЗОМ

ацыркъ ишъта
алашә изыхъ

адагәа ишъха
ахымхәа ихыхъ

издыруада
аамтә иазынхо

дышдыруада
уатәи иатынхо

рныхәапхызың аафуеит
иамамкәа кыйс

рапхъагы ҳнеиуеит
зыхә ҳамам шыатәыс

аамтә ҳарцәажәоит
ашътақәа ҳбазом

ашәақәа апаҳтдоит
рхәашъа ҳтазом:

Д. Габелиа

ацыркъ имәа
адагәа ипсы
алашә имра
ахымхәа игәы

мшаңы 20, 2013

Lekipnawak

АПОЕТ ИЗЫПСАХЗОМ

ак ҳахьны ҳаڭоуп
еснагъ
иҳахьуаз –
изҳахьуа ҳаздырзом
ианҳахьуагъы
убас

апоет игәалаңоуп
есенеңи
дышлаңаң –
дышлаңоуп ипсахзом
ипсахуашәа
цас

рашәара 22, 2013

‘ӘҮІЦБАРАХ ҲАИБАБАРЦ

«Ауағы дыгәхъааугаанза ибара
уашытамлан» иұқеон Саб...

истахым ҳәа шәбара
ағызыңға
ахаан исымхәац
апстазаара мәас
анысцәа
хөзызара ҳамшәац

сгәы алағам ҳәа
шәара шәчара
сахығы иғамлағац
зқынты исзымдыруагъ
апхарра
сшәағсны сымцағац

аха ҳанеиқәшәауа
еиңа
‘Әүіцбараҳ ҳаибабарц
истахуп ағызыңға
шыңа
шәылгәхъаағаанза
шәсымбарц

хәажәкыра 20, 2014

АЖӘАК

иара изымдыруа
дшысқызыоу
фыза бзиак
дсымоуп

уажәгъы иззымдыруа
хшеңфызызцәоу –
ҳапшаауа
ажәак
ҳагәылоуп

ижәбац
ишәаҳац
ирыйламфашьо – ажәа

хәажәкыра 23, 2014

САРА ИЗБАЗ

дамеигзакәа
ихапыц аларшьшь

аца дацхан
ашъа
ижәит

сара избаз
Анцәа ибамашь –

ауафы
ашъа
игәағыт

хәажәкыра 23, 2014

Легенда
кодована

* * *

Ауаа рыпсы ағыхраз,
аңтар
«дқылдлеит» Қырса.

Уи дифызами –
иапыфлаз
өазә изкыз ахы-мца.

Уара, Аңцәа ипүфлаз,
еимгеимцарак
ахмыртқәа,

Зыгәагъра зныфуа –
ауафы
үпсы иқәтә

хәажәкыра 23, 2014

LekapipmawdaK

АСАРКЬА САХЪЗААПШЫЛО ацикл

...асаркъа съаапшылент
иѣало збарцаз,
хазкәымгәыгүа
ахапыц ахъаа еиپш
иҳазцәыртца
ахәыцра хъантәқәа,
– алабиринтқәа
хрыѡныс-ааѡнысны,
хамтәыжәәфакәа
хахыыштырхыз
атыпқәа рахъ ҳназго
амфакәа рыпшааразы
ххаларан ҳахыікоу атла
иахъазҳая атып аилкааразы...

* * *

...шыңынады
иңхашың-пхатдо
алагәйтбай ҳаңапшуеит –
ұшоит ҳхы инаркны
ұшыапақынза...
ұрыпханы,
еснагы заа инасқыоит,
– ҳахәлоит, ҳхы инаркны
ұшыапақынза...
мышқала иажәуа,
мышқылә
зыпсы үту – амра...

Легенда
жарғашылар

* * *

...сган ағы ишәтүазаап
уасы иимбац,
аяасы даагылазар
дзышьцылахъоу,
шәкәи-бығышәи ирным,
иахьеи-уахеи
зыгәраганы ҳазتاңшуа, аха
дунеихаангы
аиашаҳәара зцәудадафуу,
ипшыиркцуу
амкәйыбагы иҳанамхәо,
сыззаапшыло
асаркъа иснаарбо – ағарра...

* * *

...амфаду ағы
аңаза илагылоу –
аптазаара
азакәанқәа «реичычарта»,
ааигәа згәы кыдгыланы
зыгәта хырхәаз,
анаңшцәа ирымбаз,
зтыңкәа
алашыцара иареиқәараз
ағны даватәаны
ашәкәы даңхъоит ахәычы...
асаркъа салпшны
сибархәагы сшәахуеит...

Жарылғаның
жарылғаның

* * *

...ақалақ иалсуа зегъы
ғыңғашошәа ибоит,
иiku ақъаад еиқәатәа
агәрагара дахыццакуа,
игәы аисра абжы
иаҳа-иаҳа иаңдо...
иабгызы зны дхагоуп ҳәа
дырхәышәтәуан,
аӡәгъы
инапы шиимтө здыруа,
аамта ахыцқәа иртамзаз,
уатқәйизны
икачрақәа ипхъазалап...
сытданаҳәоит
сyzзаapшыlo асаркъа –
аҭатын цыблааха
илагыланы икәашо ауафы...

* * *

...аұмак дылагылан
ашәтқәа лтиуеит,
аұндармыққаңы
абақчақәа шәтжом,
ағмасағ иеипшым
ашъапқәа хазом...
лықапан
агәрыра лфахъеит,
еснагъ азәы дизыпшуп...

Лекциялар
коды

* * *

...имәхәйтны
иенімдөн хәлаанза,
асаркъа апъыхеипш
абзиабара ахъқапсаз,
зны-зынла
афы иағыхәон
ргәры шаанза,
ирғығуан атәа қапшықәа,
нас
ацәызқәа зегыры иреиҳау
– ақәыпшра,
ақәыпшра
еизыргеит ианааилахәла...

* * *

...акакан пырғеуейт
рнапқәа еинkeletalы,
идырым апату
зхы иқәтсан инеиуа,
Асмодей*
иқатцашыңақәа қазтцо,
зыччапшь
лыпшаахқәагы тәыму,
асаркъа азаапшылара
иацәшәо –
«аҳәынтқар иуаажәлар»...

Легенда
күннөмдөлөр

* * *

...ан лпа
илемхәарц
иитаху лзеилкааум,
аӡыхъқәагы «ахъхъаҳә»
ааира иаћәытхьеит,
алабашъа ахъадырсыз
ирзыгхзом,
анбанқәатцәќья
чмазаѡхеит,
сара
тәымбызшәала
аќәыпсыичхара
сацәшәаует...

Lekapipawdaak

* * *

...данаауз
инапқәа ҭацәны дааит,
хъзла-пшала
агәалашәара нижырыц,
данцоз
аپара инапы иадыркуан –
ахъз иртон...

Лекция
кодификации

* * *

...аамта анааилак
аӡаххәа еилаҳхуеит,
аамта
аӡаххәеиңш ҳайлнахуазаап,
ағеи азеи
зныхгы өилаҳхәоит,
аамтагъ
үюоукы арццакуазаап,
асаракъа сахъзаапшыло...

* * *

... «имыцхәхаз ажәлар»
гәаларшәагас
адунеи ишамбаз
атәы зҳәаша,
агәымбылғыбара-хытқыа
апшалас ахъасуа
еснагъ иҳатазхәаша,
ахақәитра ҳәгәи зызталаз
асаркъя нам҃за
ишалхамхыша,
ауахәама уатә ҳзығналаз
ацәашы шыбылуа ҳзыхъзаша,
ҳатазхәаша...сишь!
Аубыхаа
рбыкъ абжы аафуей!..

Жарғаның аяғы

* * *

...9. 474-тәи адубль
егырт
ишреипшымхоз здыруан,
есыштыкъ
апхыз салызхуаз
асаат атәцәабжы
агашьала...

Lekapipmawak

* * *

...«атынчра,
атынчра ҳұахәуп» ҳәа
анғыртұаз,
атынчра шеиларгоз
рбомызт...
адунеи
атыхәтәа ишазыпшыз,
есааира
зхыпхъаңара иацло
анышәынтрақәа
гәартомызт,
нас дунеихаан зыгәра рымгац
ауахәама ифналан
– иаҳзымдыруа,
иаҳамбо азы ҳатаумтдан...

Лекция
жардамдар

* * *

...зегъы зегъы ирыташыңуеит,
рәгэирпхагақәа ршәирхаанза,
рыблаңақәа хышәашәахаанза...
аӡәгъы аңсы диташыңзом,
ибаҝа дыргылаанза,
ихъз рчапаанза...
агәалашәарагъы шыңроуп...

Lekapipmawak

* * *

...амжәакакалеиңш
аччапшықәа еизызгоит,
илбааздоит
ақышәкәа исархәо,
ахчаңеиңш
аптазаара сыхнахуеит,
асаркъа санзаапшыло...
акырынтә
аӡиас сталахъазаап,
аӡлагара иамтәазаап ашыла,
аӡы санталаз
сзымдыруазаап,
асаркъа сахъзаапшыло...

Лекция
о казахской поэзии

* * *

... агәалашәара –
амғахъ иҳапхъалароуп,
афырхатцара ахъыкоу
фадақа ҳпирлароуп,
ахъшықәа реиңш
аҳаракыраөы ҳтажароуп...
ақәа
ашьтақәа зегъы
амзәзәалароуп,
ацәашшы къатаанза
ибыллароуп...
ұвоукгъы
асаркъа
изаапшылалароуп...

* * *

...изаапшылом рхәеит
асаркъа
изаазбалар ҳәа ишәаны
нас
иқазааит
ишиқаз анкъа
ала ишзаапшыло
мағаны

нанхәа 17–25, 2012

Легендарный
журнал

*Асмодеи – ауриа литературағы ағыстыңаңда
реүхабы.

БСАХЬА САЦАГЫЛАН СГӘЫГҮЕИТ ан илызку

Ажәған лаша – бара бсахъа, –
Адгыл рыцхазшыо, аразьы...
Абар, анахь-арахь ипхъаҳәа
Амра ашәахәақәа – быхцәы.

Аамта иамаӡам ашәаха,
Бымшқәа ирызтө ахтынńкья.
Ажәған иамаӡам аҳәаха,
Бгәыгра быңназго пхъаќа.

Зны быхшарағы шбызхәыңуа
Былашара ршъар затца...
Усқан ами ианбызңәыртцуа
Зегъ иреиғү алахынта.

Амра ашәахәақәа сырхыысуеит,
Снапқәа рылысшырц стахуп.
Бсахъа сатагылан сгәыгүеит,
Бара сныхәара бағуп.

ңұхынғәы 19, 2013

...жә-мзы исығуаз сроль
инасығзойт
иңуазеи

исыңызғыз Сан
лныңәапхызы
шенишкәса

иқалазом
сымшқәа
мышкызыны

сроль нәзом...

абдара 24, 2012

Lekapipmawak

Д. Габелиа

ДГАРТЦУАН АХАТЦА

игәашьтыбжъ
дахъгараз
дарцысуан
зан дзыпхаз

шыышь-нани
ззы ирымхәаз

ишъапышьтыбжъ
агара игартцуан –
ахатца
заб дзыпхаз

цәыббра 14, 2012

Жарғырулар
жарташ

ЛАХЫНЦАК

ахырхәара иатәеишьомызт саб
ахаан
«амрагы
деихырхәомызт»

апстазаара
ашәшшыраөы
дтәаломызт

апта анхылозгы мышқәак
амра
дашъталарц
деихомызт

ауасы изыршаз лахынцак
апсахра
ахәтәны
ипхъазомызт

ңхынчкәын 16, 2013

ИАРАКӘХАП ДЫЗГАЗ

Саштағы игылоу атәартა ҭацәуп,
Уажәшьта уақа азәгъы дтәазом...
Шәышықәса иртүсхью ачандар ңшала
итәуп,
Изазоит, иблақъоит, аха апша изгазом.
Ачандар атыпдан Саб дысцәагеит,
Шәышықәса дабақаз – 49 ракәын.
Атла шақа тиаа атагылахъоузei,
Иара азәк...азәк илшозеи?!.
Дзазомызт, дыблақъомызт, игәарпағы
дтәан,
Аха дысцәызит, иаракәхап дызгаз...
Иацы дтәан, иахъа дызбазом,
Иаракәхап...
Уаҳа иарбан дызқатәаз...

машы 19, 2011

* * *

сгылжьеит
сгылжьеит
сығнағылжьеит
апша иацкәашо уағны

шәхал – сыйкәабап

скәашоит
скәашоит
сығнакәашоит –
амра иқәғылоу ағны

ахореограф – Саб

хәажәкыра 24, 2012

LekapipmawdaK

* * *

хияанза
хзыргәаڭуаз
ҳан лира акәын

ҳани
хзыргәаڭуаз
ҳара ҳайра акәын

еснағъ
хзыргәаڭуаз
айра аңсра акәын

еснағъ
ҳашгәаڭуаз
ҳапсы абзара акәын

жәһирның 21, 2012

Лекция
кодификации

БГӘЫ АШТЫБЖЬ САХАУЕИТ

Сан сызнеизом

уажә ахәашаз,

Сбыхәоит хъаас сѣабымтцан.

Хафны абартағ,

апша ахъөалаз,

Амғаҳь бхъапшуа бымтәалан.

Lekapipawdak

Бара ибдыруеит

Ақәа сусқәа

Еснагъ быгәхъаагара реиҳауп.

Сан ибмырццакын

ахтисқәа, –

Акасы шкәакәагыы дыпشاауп.

Мофак саныбцеит

хара ицаша,

Бымшқәа еихаҳауа сцалоит...

Башәа сыцуп,

са сзыхъчаша,

Бгәаштывбжъ иац исаҳалоит.

Сан саннеиуа,

анағос ахәаша,

Сеихъзарақәа бгәы рѣкажап, –

Д. Габелиа

Акгъы сықәғиазом
машәйршәа,
Итегъ быччапшықәа сыйشاап.

жәабран 27, 2014

Лекция
кодификации

**АУАҚЫ
ИЗХӘҮІЦРА
ИААНАГО –
БЫЛРОУП**

шәқа тұхы
зғахъоузei –
баша
сұқағом

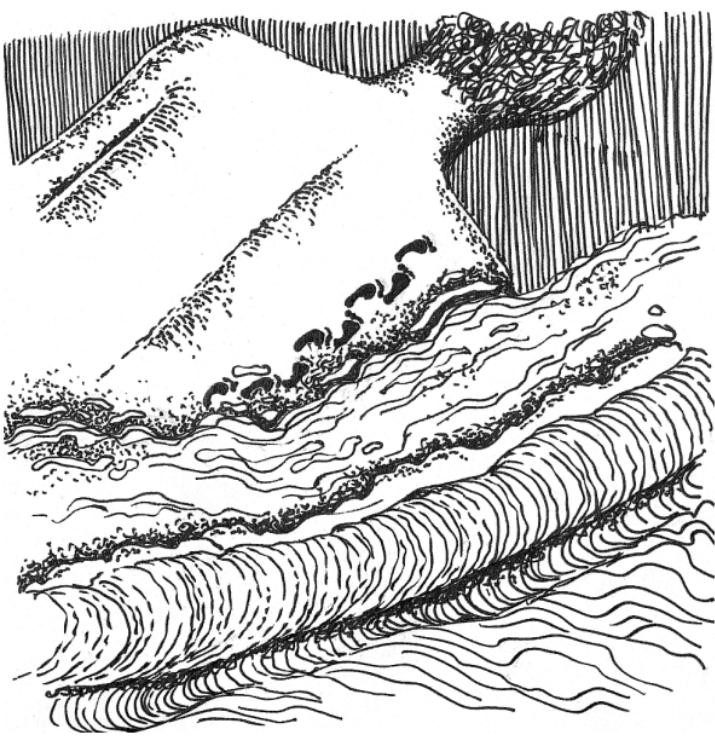
шәқа цәаҳәа
срыххахъоузei –
сгәығра
нұқағом

шәқа татын
срыххахъоузei –
санымбылуа
сзынхазом

шәқантә шәыгәра
зғахъозei –
саншәызхәыңуа
саапсағом

цәыббра 18, 2010

АПСЛЫМЗ АХӘРАҚӘА

лшъапқәа ићәарағы
аныќәашъа
ртцошәа

асахъақәа тыхуа
рышьта
дадыргоит

амшын уи гәазтаз
аेңныхәа
қанаңдошәа

аңақәәырпа Апслымз
ихәрақәа
арғыонт

абдара 17, 2012

Д. Габелиа

БАРАЗӘК

Згәры тға изызҳауа
тлак ашъапағы

амфса ианхалаз ауаа
амца еиқәтданы

рығедырпхоит,
агәры ұыблаауа...

Азәйіхә атла рыңқашыо
уақа сахыпшуда,

barażek бысгәалашәоит,
сгәығра пәтазаарак
еснагьеипш итәахуда

ңұхынғәы 16, 2012

АМРА ЛБААЗГОИТ БАРА БЗЫ

Ақәарыцқәа
снарықәпала-
аарықәпало,
санхало
изғышшәшәо,
ашәахәацқәа
снарыцла-
аарыцло,
амра
лбаазгоит
иахыыпхо.
Нас
ацыпхъқәа
снарыха-
аарыхо,
бышқа
иансырхо,
бқәышшәқәа
снарғышхәа-
аарғышхәо,
сқышшәқәа
рыцлоит
икәашо.

Lekapipmawdak

хәажәкыра 17, 2012

* * *

Иаха амза иашәын – мызкы,
Амра – мышкы,
Бара – жәаң тқы.
Ашарғазы
Ақагъы...
Амра,
Амза,
Нас
Баргъы!..

хәажәкыра 11, 2013

Легендарный
журнал

* * *

Сара –
есааира идагәахо,
исацлабуа –
бара,

бара –
ес-чены зхарахо,
ибағымсуга –
сара,

ажәған –
бареи сареи
ес-чены ҳзычхауа,

адғыл –
бареи сареи
мышкызыны ҳазхәыштәуа!..

нанхәа 26, 2010

Lekapipmawak

* * *

атәа
анасып
насыпхарц
агәағықәа лататәуп

ауафы
инасып
насыпхарц
абзиабара хъчатәуп

рашәара 13, 2011

Легенда
кодована

* * *

Амра
ухъамтцын –

агагақәа бзия иеибабоит

Амра
уркәамтцын

жәабран 24, 2013

* * *

Апстазаара
ахыкou
аброуп,
абаржəоуп
хəа
бгəааны
баныкou
бныкəашъа
ћанатzon
апша...
Даеазəы
сышлышьтаз
избаз
бара
боума,
шарпазтəи
сыпхыз
агəлатца...

Латын тәркібі
кодификация

абдара 1, 2011

* * *

ахы акәзам
агәоуп
уи злоу

ахы
итоугалоит
итугоит

агәы
иузтагалом
иагъузтгом –

абзиабара
агәы
иузарцазом

жырыныхәа 14, 2011

Легенда
кодована

ДААИУАН АШӘАХӘА ДНАҢЫХӘО

Ицахәцахәуа
амра икыдыз –
лара лзы
мацара ипхон,
илтәахуамызт
амға иқәыз –
уи сышәштырахъ
даанагон,

ашәахәә
ағеиңш днаңыхәо,
амра архашьеиңш
дәйрбауа,
дааниуан
аапын агәры рәыхо,
лқышәкәагъ
амреиңш ихааза

Lekapipawdak

Д. Габелиа

АҚЕА ИАЛПХААУА

исыздыруам баныздырыз
баныздырыз саныбдырыз
иансытцыбхыз сара сгәыраз
бара быбла-пхақәа ирхылаз
банызбатцәкъя

сгәы ианылаз

амра ашәахәақәа быргәылаз
еснагъ абас бгәырғъа ныңәаз
саргыы бныңәәфы сапшәымаз
Ақәа иалпхаауаи

испылаз!..

жырырныңәа 25, 2014

Лекция
журналы

БЫШӘШҮҮРАӘҮ

сцәашы
бымроушәа
акалашәа быпхоит
исымбаң ңхаррак
быңын блашоит

бымцаңшь иацу
сныхәара назоит
бзытларгы
иөңү
мцаңшьла
билоит

снап иану
бшыбылуа
бымшра стынхоит
уаха амра бшафызую
уатҗегы
агәра сгоит

сцәашы
бышәшүүраәү
стәарта keletalоит
нас
ауапа нкаршәны
быхъызҗәа сшыалоит

лаңара 3, 2012

АМШЫН ЦӘҚӘҮРПЕИПШ БЫЧЧАУА

ибдиреит –
сыған бара бзы
сашта изымкыз ашәт –
хазы

жәеинраалак итамзаз сыйбы –
идырны ибымаз
бышікоу уажәгъы –

амра ахъыло мышказы
ашәтқәа ирхылтцуа афсағы
ажь ахъөисхуа ағазы
шыңа исызхымго ақәағы

ашыхытқа ран еипш бынцәаны
сара азхықәағ сыртәаны
имфасуа азиас зегъ цханы
агъамабарағ мап сыйцәкны

ус бымфаслоит быццакны
ашыыжъ шәаپшьеиپш быпшқаны
гәыігра-ҳамтақәақ сыркны
амшын цәқәүрпесиپш – быччаны

хәажәкыра 25, 2014

БСАХЬА ТЫХУА СБЫЦЗАЛОИТ

Иаашар
абаҳча
сныңдалоит,
истахуп
сышыңтақәа
бұлаларц.

Ба бзы
алашара
сцәйлоит,
есенеы
сгъежьны
сыйзааларц.

Уаңғары
бымшқәа
сшыалоит,
унхойт
мышкы
бымхәаларц.

Ишәтүа
аңаатца
сбықелаҳоит,
баапын
аблақәа
стапшларц.

Д. Габелиа

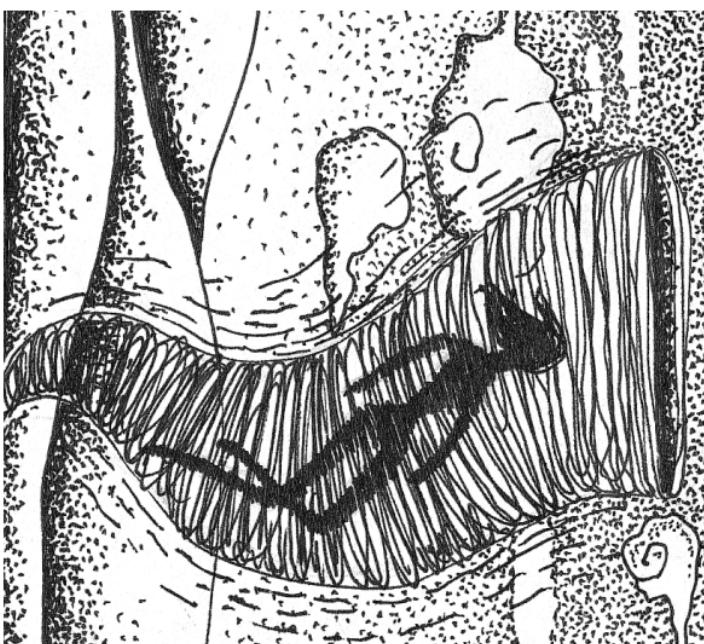
Бсахъа
тыхуа
сбыцзаалоит,
бышќа
сзымаар
исзынхарц.

Усќан
сыпсы
балахоит,
сышьта
бхыланы
бысзаарц.

Легенда
кодована

жылдаара 10, 2012

АХРА ИАҢАХАЗ

Сара –
амшынńкәара
иқәыпсоу
ахаҳә,
апслымз,
бшъапышта
зныпсало,
ашыыжътәи
быңшалас,
иńкъалаз
апслахә,
ажәфан,
аетцәа
зөало...

Жарылғаның көзөңілдігі

Бара –
аптақәа
рахкәажә,
амреипш
иңхо,
сыпсы –
сгәры
исыңтәхаз,
амцахь
исыпхъо,
пхаррак
схъыңзо,

Д. Габелиа

сынасып,
хәмаршақә
зны
ахра иағахаз...

рашәара 2, 2013

Lekapipnawak

АТ҆ӘА ҚАПШЬ

Иахъа мацара акәзам,
ахаангъы
уи ихәатәы лаҳазомызд.
Иара атәа шкәакәа
хамтас илитон,
лара атәа қапшь ада
акгъы лфаզомызд.

Апштәы рацәоуп ҳәа
илыңхъазомызд...

Ишәмахаңкәа шәыкәм, –
Адами Евеи
ажәа иаша раҳазомызд.
Иара урт өйрәпштәыс
иштыхлон,
лара лтәақапшь ада
акгъы лбазомызд.

Аамтә тақыдоуп
ихәаргъы лузомызд.

Уажәшьта
илгәалашәом аха
атәатла аринахысгы
бзия илбазомызд,
аарғараз иара
азы хышәашәа атсаңтәон,

аңағра амалагы
ибар қалағомызд.

Издыруадаз... рөсіңъагъ
ргәйгра иажъомызд.

Дунеихаан
‘ғыкгы итыңдуам:
аңа қапшы сағылазар
агера сгазомызд.

Амци аңабырги
шешеңғылаз ихәон,
хәыцракгы
урт ирыңымлар
аузыомызд, –

аңа әкапшыра
гәфарак инамтар
қаломызд...

машы 14, 2012

Д. Габелиа

FOR HER

бара бзы

Атла – лымахәқәа хахаңа

инхеит

Иара – иацы урт амахәқәа

дырған

лымца анихъя харак

дымцазеит –

дыхәны ләапхъя асаара

дқапсан

Лара лымахәқәа өыцла

ипытуан

абғыы иатәа иеилаҳаяуа

ес-аапны

Иара напыласқәак уа

дрыпшауан –

өазәы лзы дихъазаап

дымшны

жырындық 8, 2012

жарандырекел

АПША ЛХЫПША

Апша сқышәкәа ирықәхәмаруеит,
Сытқәа самоуп анцәахша.
Ажәған акәзар исаңлабуеит,
Ираңаоуп ҳәа апша ахыпша.

Атх пұшыала, нақ исаңсуеит,
Апша сапылоит сеилышша.
Уаха ұынчрак еиласгахуеит,
Сахъагәлоу атх ша.

Сыкәа италоит, сеимнадоит,
Исылатқәоит, Анцәа сзырша!..
Уатқә ишаанжа исхәалоит:
Бызшаз бисасуп апша!..

Ашаңқыраз бәапхъа стәахуеит,
Сааңгәа бықаз – сыхъекәиршәа.
Гәыңграк сыманы исхәахуеит –
Хшеницу бдыруаз еисымша!..

ңхынчқәын 17, 2012

ХАИПШЫН

Хаицын.
Цъаргъы.
Ахаан.
Еснагъ...

Хаипшын
Уажэгъы.
Инхеит
Ахаргъ.

Ибхэон
Акгъы –
Хцара
Анаалак...

Хагон
Ашэшьы.
Хъказшъа
Збалакъ...

рашэара 18, 2013

ШӘАХӘАЦК АНАСЫП ПШААУА

Иқалеит убас шылжык,
Амра пхаанза,
Амра шраны ишығаз
Агера згаанза,

Амшын апшахәағы,
Ахаңәқә ахъцәажәо,
Ачнышқәа ақәара
Ацәқәырпенпш иахъажәло,

Апсызқәа азы иалтәраа,
Рхақәитра агера го,
Шъахәла еицлабны,
Рпенпш ахъысдырбо,

Шәахәацк иақараз,
Анасып пшаауа,
Апша снацәкъарақәа
Рыбжьара итахаяуа

Сышнеиуаз, саатғылеит
Аапын агәтаны,
Агәығра кәашо испымон,
Инамзашаз хөаны,

Гәфарас сқамтакәа,
Аблақәа ццакит,

Д. Габелиа

Исағсуаз цәаарак,
Анапқәа снархыпшит,

Үрт амғағ ишъұасуан,
Сыңғыхақәа қәшәо,
Ауртеиңш имғасуан,
Сығатыхақәа пхъаζо.

Снапағы дшықаз
Рымзейт абығықәа,
Үрт лышытарынхалеит,
Изамыζәζәо ақәа.

Итысхуан лсаҳья –
Итысхуан лыңсы,
Дахымзартә ахәаха,
Сеитаниеит уатәы.

цәылбара 12, 2013

жарғашылар

АТЛЕИ АМЦЕИ ЕИЦЫБЫЛУЕИТ

аапынтаи сыйца
шбакәу схәапи
апшалас аћәыгаз
анасып адац
ҳамаңак рыңыз
абнеи апсаатәи
алаңш ҭахааит
абахта аихац

амфаңы ҳхырхып
амши асаати
инеилап аамта
ҳашәақәа ахәарц
сыгәра зымго
бымахәкәа гәати
истахуп бымахә
абызшәа стәарц

ахыбаңы атла
уаҳа имиӡаци
амца былуа
ишнеиуа инаӡарц
адгыл аншыңуа
амч стахзами
насыпла атла
сышхало схәаларц

ирзеилоу збартоу

Д. Габелиа

аӡазеи ашьаци
сымцашоура
анхало ибымбац
Атлеи Амцеи
ҳазынра мхъатци
аапын-хыбағ
ҳофыцьеғ ҳайқәшәарц

жәабран 11, 2012

Лекциялар
жариялар

АПША ҲАБЖЫСНЫ ИЦОН

лара дызбон
сара сылбон
уаха
акгъы

апша ҳабжьара ибжыс ицон
ақәагъы

ларгъы дцон
саргъы сцон
ҳамтакы

ҳабжьара саркъан икағсон
аразѣгъы

жырынды 10, 2014

ААПЫН АГӘҮ ХҖАЗ

асы ҳалахәмаруа ҳнеилап
аӡын хьшәашәаз
амрагъ хьшәашәар
бгәы ңшқаӡа ипхеиپхеилап

аԥша ашыңа ҳхылар өаҳтып –
игәағыны уҳаңысит
пхъаҝа өаңарак уаҳхыысит
уҳапхъагыларазы өаҳтап

анышьеипш ҳхыхәхәала
апстазаара ҳаныз
аӡын наскъалап
асеипш ҳзытлап
азиасқәа ҳрыңы амшынқәа
ҳархыз

быгәағыра злымшазгы аапын
агәы итаз
зегыы ирзеипшуп
шъарда ирпееипшуп
бареи сареи аӡынгы аапынра ҳтаз

жылдаара 7, 2013

АЖӘФАН АТЦА ҲАНАПШУА

Бара быбзиабара иацуп ақәа,
Хәылпазыла спенңыр иадхо,
Мәдәйжәфак анасып ианагхо,
Сығоны ишағымсua иқәуа...

Бсахъа рныңсалоуп снапқәа,
Апчыхақәа еизго, ишыхуа,
Сымч аңқәйрепеиңш иныхуа,
Сдақәа иртахәмаруа ахқәа.

Быбзиабара иаҳәоит ҳагәқәа,
Ҳанеипыртца ҳаихыңшуа.
Ажәфан атца ҳанаңшуа,
Ҳамзақәа азәзәоит
быбзиабара ақәа.

лаңара 15, 2013

Жарылғаның
жарылғаның

АМРА САҚӘНҮХӘОИТ

Абғызы сықәыпсар сырғыыхо,
Иансыкәшо икәашауа,
Сыздаарақәа атак нарытқо,
Цлак ашәшьырағы ииуа,

Агәыпшаара ансышыцыло,
Апшқа ицәаға сшазыпшша,
Ажәған аптақәагь анхытцло,
Сгәығра амчхараз иашшуа,

Ашъаң иатқәа иацхәмарло,
Қәыпшра ұйдак пырпышуа,
Саңлар уатқәы амра ангыло,
Амш өңдеңеңпш слашауа,

Изтакыда адацқәа рәғыхо,
Цлак ашәшьырағ абылра,
Бара быгага ахъсыцло,
Амра сақәнүхәоит сара.

жылдаара 10, 2013

ШАРПАЗЫНЗА

Аетә неиуеит еишътагыла,
Аңх насыпла акәа итоуп.
Игәйбзыңуа хәылпазыла,
Шарпазынза урт еишътоуп.

Ажәған ҭырхуеит сахъашәкыла,
Уатәазықәа рыңсқәа еи тоуп.
Рышьта аныртсоит аетәтәыла,
Адгылаңы агәқәа пхоуп.

Амца рхылтцеит гәахәарыла,
Уи зыхъөгбы зны имазоуп...
Иахықа зам ауаа насыпла,
Аетәақәа рымфа хоуп.

хәажәкыра 20, 2011

Жарылғаның
жады

БЗИАБАРА ЧЫДАК

рапхъатәи сыпхыз
сгәаламшәозтгы
атх
итегъ сеигзар Қаларын

ажәфән агәатцағ етәак
сахәхозтгы
схы
сықәгылан скәашаргы
стаххарын

сымшшьара саразәк
истәхозтгы
асаркья
салпшны бымбара
сгәағырын

бзиабара чыдак
схы исзаргозтгы
зны
пхызла
бшызбазгы сұарын

ңхынчкәын 18, 2012

ҲҚАЛОМ ИАЦЫ

иахъеипш
иацгы иахъан –
баргы бихъан
саргы сихъан

иахъеипш
уатәгы ҭалоит –
баргы б҆талоит
саргы сҭалоит

иацеипш
сара сыбжъоит –
иахъа сынхоит
уатәы сутәхоит

иацеипш
хара сцалоит –
пхъаҭа схәалоит
баргы бызгоит

ңхынгәы 20, 2012

* * *

баның
былақ
амза
зыбжа
тәу
банаапш
санырбақ
амза
мызкы
зшәу

жәабран 16, 2013

Lekapipmawak

ИСНАРБЕИТ

азы шнеиуаз иамхацәеит

арфаш иениуаз аапсазеит

ашамтазы снадыххылеит

ацәа ишалаз ҳайразѣхеит

амра ифениуаз гәахамтәеит

ҳамчәа шеисуаз ҳтанарбеит

бымшра шцаз исатәабшьеит

сыгәгъы быцәазшәа снарбеит

ηхынгәы 20, 2012

Жарылғаның көзінде

АПАРДАЛЫҚЬРА МАРИАЗАМ

Апенцыр иадхо апардалықьқәа,
насыпла
ишеицим
сызхәазом.

Ихәитхәитуа,
агәы-мытрысқәа:
Зцәанырра өбазымтәуа ҭахом...

Асаркъа иалпшуа апардалықьқәа,
ирхылтцуа
апхарра
сдырбазом...

Апстазаара-мәас иахықәаауа,
уатә ирпеипшу сизхатдом...

Апенцыр иадхо апардалықьқәа,
сахърызхәиңца сгәы аапсазом.
Иззыимдыруа

абзиабара
атласқәа
Апардалықъра рызтазом!..

цәыббра 4, 2011

ИҚОУП АТЫПХАЦӘА

Иқоуп атыпхәцәа
амџабз еиңшү,
Амған иаҳпыло, ҳназго ңхъаћа.
Адунеиаेң насыпла
амғасра зпейпшү,
Апхәзызба дызғызызу иоуп дымцаха.

Иқоуп атыпхәцәа,
ҳанацәа иреиңшү,
Ажәлар рхъаа иаӡрыжәхъоу зхағра.
Ҳұыныңң лаша
абиңарақәа злеиңшү, –
Аңсны анацәа – ҳазшаз иғерагақәа.

Иқоуп атыпхәцәа,
амаалықь иеиңшү,
Зныхәара ҳалоу, ҳапсы еиқәзырхо.
Дұпьалаит ағыза,
амған ушнеиуа,
Шыри абри лғызыза...гәнаныла иузырхәо.

Иқалаит атыпхәцәа,
ашәтра злеишәоу,
Ирнахбаало ашәтқәа, ҳабла хкуа.
Аңқьара иаласоу,
амра знеишшоу,
Еснагъ ирныпшалаит ақәыпшра, ағара.

машы 15, 2013

ААПЫН СЫХШӘАЛЕИТ

аапын хшәала
хшәала
шәала
аапын ашәақәа схәауеит

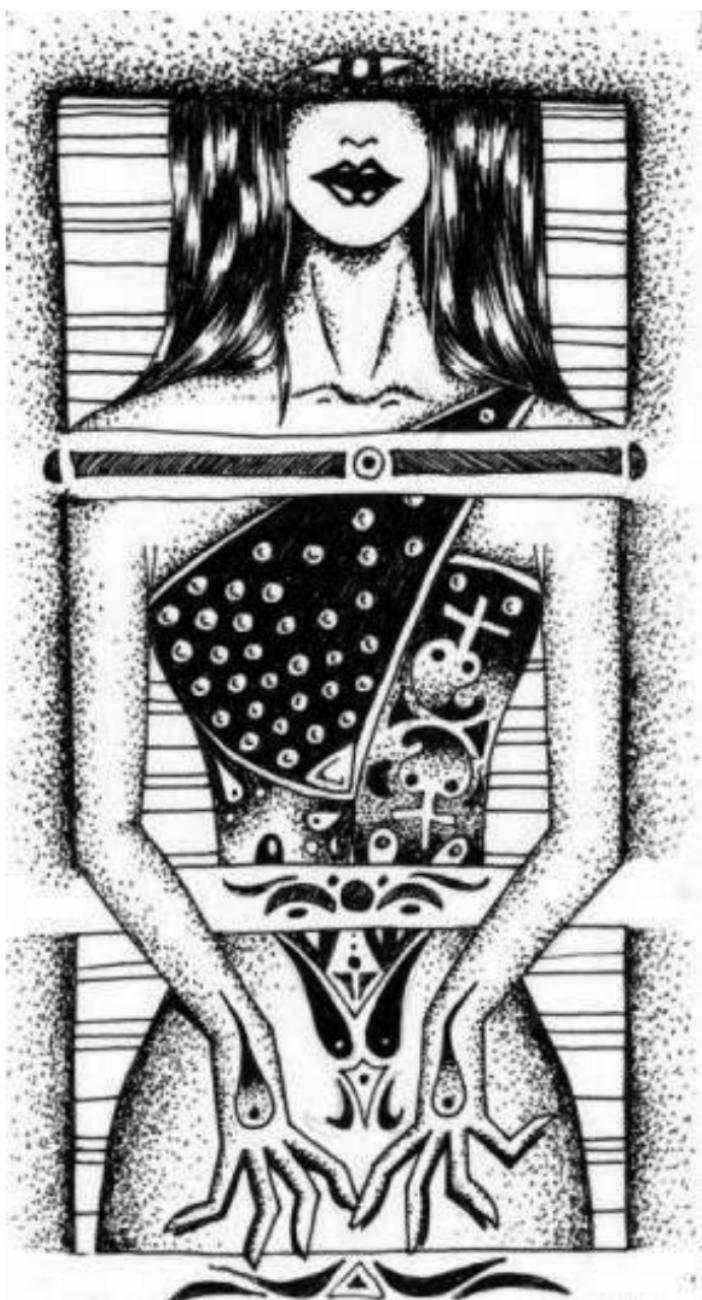
аапын пұшьала
пұшьаала
хаала
ақыышәқәа ргъамагы збауеит

аапын шьала
шьала
дала
сгәы насыпда имыццакзеит

бара была
сара сыла
аапын ажәла канапсейт

рашәара 15, 2013

СЫМРАЗАР ИБДЫРУЕИ?..

Иарбан жәғсану ба бызкыду,
Былашара збода иңә?
Сара соума згәрызыңатәыму,
Ззы блашода атыпқа?

Иарбан шәтүшу изықетәоу быцха,
Бызтәу иарбан ахтынроу?
Сара сакәзар Ақәа изнымхаз,
Сгәры ианыруеит бышхароу.

Иарбан иатәоу сыйла ихшәала?
Сымразар ибдүрүеи бара?!
Иеңғын сыхың бұқар ашәала,
Усқан сеңгәрырғон ббара.

Иарбан рашыу, ишкәакәоу, иңәышу,
Сааирц злабтахыз бгара.
Ибхаршәу ибықәнаго касышу?
Иреңғы бзалысхот сара.

жәнбран 2, 2014

АКӘЫТҚӘА ИАХЦӘҮРФААНЗА

усқан апшлапқыеиңш
быңасырхәуан
сыңабырхәуан
бығасырпуан
сығбырпуан
апш арыңқәа рыла
иаҳзыз
хатх
акәытқәа
иаҳцәүрфаанза
уажәшьта
апшлапқыа
цәзырхәуа
харгәалашәоит
акәытқәа харгәалашәаанза

Лекция
кодында

ңұрынғасы 11, 2011

АШӘТҚӘА РЫГӘТАНЫ

ашәтқәа рахъ сасра ҳәа сцан –
сара сқәан

дара рзы сынцәоушәа сшан
рәапхъа скатәауан

маңак рымоушәа ńарцан
өымткәа ипшуан

рыгәтаны стахошәа рбан
сара сзы ишәтуан

лаңара 17, 2013

Д. Габелиа

САРА СЗЫ

Амфахъ дыпшует
Тхагәазы, уатәазы.
Лгәыңра ёнатшает –
Аразкы, аразкы!..

Ацәашьы ӡытшает
Уахазы, шарпазы.
Атх цәашьра луешт
Сара сзы, сара сзы!

Әхынчқәын 10, 2013

Жарылғаның
жады

УИ ДЫЛПЫЛАР

Арығъараҳь иғны гылоуп,
Арымарахь иара итәым...
Арығъараҳь дшаны дылкоуп,
Арма азбахәгъы итахым.

Арығъараҳь имра гылар,
Иара ишиتاху иташәоит.
Арығъараҳь уи дылпыштар,
Лара арымарахь дагоит.

нанхәа 16, 2012

Lekapipawdak

Д. Габелиа

БЛЕНШЭА

атла фежькәа
амра ашәахәа

абар ацәеижькәа –
апша атызшәа

сымра бнеишья –
аӡазақәа рбауа

сара слеишәагъ
бсыткамхо ҳәауа

жылдарда
жылдарда

жырынныңәа 19, 2011

АПШАХӘАӘҮ алаф

Аапын
атыпқаңда шәтүеит
адәаәы,
Үсқан иара
дптыуеит
апшашәаәы...
Абар,
ссирзак дааниует
дымцаха,
Уигъы
аапын лыхуеит
уаха...

цәыббра 18, 2013

АШХЫРЦӘАГЬ ШӘҮІЦХАМА АФЫЗЦӘА?..

Изтакыда,
маңа-ргама
Абзиабара ахпсаара?..
Агәрыңра тәзыңала иртама,
«аңғанырра-хәша» иашуа?..

Избахьеит
Ромео ифызцәа...
Ираңаңам урт, ихатца.
Исаңахьеит Пирами Фисбеи
Игәрытшыагоу рлахынта.

ЖУМБАЛДЫРЫКЕТ

Аха
исзейлкааум изустцәоу,
Иқәү Акәа апшашәа –
«Хбылуеит, абар,
иҳалшом уаҳа»,
амшын ұзырцәажәо
шарпазза...

Рыңштәы хәмаруеит
уаарыдгылар,
Ирцәыхантоуп рыңс хәычқәа...
Изақароузei,
Ан аңыа лбейт,
Еидырхәыцло аңаахәақәа.

Ашхырцәағь шәүіцхама
афызцәа,

Д. Габелиа

Акәыбры шәамырцәоу
ма иаха?..
Исызшәаҳәом
ирылшеит ҳәа,
Шәажәенираалақәа ҳжьара!..

машаңы 27, 2012

Lakaplanaak

Д. Габелиа

**МАП. ДАӘАЗНЫКГЫ МАП,
ЗХӘАЗ АТЫПХА ЛАХЬ**

алаф

Хәылқазыла
Аңша хьшәашәоуп,
Шарқазыла ихъتاцәоуп.
Бара бзыхәа, аңсы хьшәашәа,
Сара амыцхәгъы сышцәоуп.

жылдаара 24, 2012

ЖЕҢІЛДІРМЕДІК
ЖАУФАНАДЫРЫЛЫМ

* * *

саатла алақәа апшаауеит
иапшаауеит

алымхәкәа
ақыышәкәа
ағымшыкәа
ашанақәа
апынта

ес-өні
асаркъя иадтәалоу –
хәа змам ахағсахъя

жылдаара 1, 2011

Lekapipawdaak

Д. Габелиа

* * *

ацахеиپش
бнагәыластсан
амца бсыркит –
сцәашьы
амцеиپش
амра баңлабын
сгәы ббылит
СШЫШЬЫ

рашәара 22, 2010

Лекция
журналы

СЫБТОУП

асаркъа
ақышәкәа
ашәуеит
аћәардә
апсы
ахоуп

ацгәы
аткы
ашәнахуеит
атзы
аганқәа
цоуп

атх
агәкәа
арпшаахуеит
апша
аҳәатәы
рацәоуп

ағны
бзиабарак
бشاхуеит
уахагы
ссасны
сыбтоуп

абдара 16, 2012

* * *

хнапқәа
еикәыршо
еикәыршо
еикәыршо
хталеит абагәа
ҳазтаблыз

нанхәа 8, 2012

* * *

Хәгәы
иадыруа
ҳхы иартço
уафы иахызымдыруа
апшатлакәеипш
ҳанцо

Хәгәы
ианыруа
ҳцәа итагзо
аӡәгъы ҳаизымдыруа
ашәтеипш
ҳанразхо

быхъз са сакәхойт изчапо

ηхынчкәын 2, 2012

* * *

бгэы
сыкэшэеит
ахчэиңш

сгэы
бнықатэеит
аӡеиңш –
сынцэахэы

жырынхээ 20, 2011

Lekapipmawak

* * *

Биит иацы,
иахъа бмизейт.
«Аира баڭәытхъеит» –
Бсымбазеит...

Иѣалап жәацы,
уат҆гы сеимдеит.
Бара сбыхъеит –
Бсымхәазеит.
Сарғы иахъа смизейт...

ңхынчкәын 9, 2011

Легенда
кодификация

ИБГЭАЛАШЭОМА?..

Зны сыбөынцэаауан,
Ибгэалашэома?
Сцэырханы саапшуван,
Амш хэанчома...
Ататын былуан,
Алфа ҳарпхома...
Нас сбызтцаауан,
Шэышыкэса бынхома?..

Бытхкэа сэяуан,
Азэыр сибома?..

Санаапш исхаштит,
Зны сшыбөынцэаауаз.
Ибгэалашэома?

жэабран 3, 2011

Д. Габелиа

АТ҆Х АП҆ЕЫХАҚӘА

Атызқәа ńыантазза ианпшу,
Бареи сареи ҳқәыпшра аншу,
Баасеичаҳар ńамлаզои –
Сыңхыз балтны баар ńамлои.

Хдунеи пхызрала иантәу,
Ҳатж тәыцала ианпчей,
Даеазныкгы баар ńалоит, –
Атж ап҆еыхақәа ҳаńшәоит.

абдара 18, 2012

ЖУМЫЛДАРЫ
ЖАСАМАЛЫКЕЛ

Д. Габелиа

* * *

уахык
шаанза дипشاауан

дгъежъуан
дхынхәун
дбылуан

атж шауан

лыхцэы ипшаахъан
лара дзытхъан

хәажәкыра 14, 2011

Lekapipmawak

Д. Габелиа

* * *

аӡаӡа анақәтәа
ашәт пытит
даға пұшрак аанахәеит

ахъзы анлықәтәа уи
дышәтит
даға фонык лхалеит

жылдаара 19, 2012

Легенда
кодовому

АШЬАЦ

ацикл

1.

Хәылпүетәа хырхәоит
хшеницу ҳазбаз,
Амфақәа ныхәоуп сышка баазгаз.
Ашьац иатқәарағы
агәыгра ҳзыпшуп,
Атх ахәымтаз абзиабара шуп.

Хәеисра өымткәа
псыс бахаз,
Шыыжытәи азаза аапын иазхәаз.
Банықам сааигәа
атх лашәуп,
Уатқәгъы бааира сазыпшуп.

Жарылғаның көзөңілдегі

2.

Бареи сареи

ачарыц ҳафызахап –

Хагәта ҳаиғухыр ҳұхонит.

Бареи сареи

ашыац ҳафызахап –

Азаза ҳақәымтәар ҳшабоит.

3.

Иаҳзыымгәаап,
иҳамтахырхәап –
ашьац.
Уи уаха ҳакәа итыхоит.
ҳарт ҳангәырғьо
иҳацгәырғьап,
ашарқазгыи иҳацғыхоит.

Азәы ҳайбар
драцәахап,
ашьац шырацәоугыи ҳбоит.
Абзиабара
агәра ҳгап,
ашьац акәзар ҳагәра агоит.

Лекция
кодификации

4.

Изыпхъазода

шаша цыра ыкоу ашъац,
бареи сареи ҳада?..

Изырөхәахъада

меигзарахда ашъац,
бареи сареи ҳада?..

Еиқәзырхода

агәрагара ашъац,
бареи сареи ҳада?..

Ашъац рөнө,

иахзызаауда ашъац,
бареи сареи ҳада?..
бареи сареи ҳада...

машы 3-21, 2012

Д. Габелиа

АШӘТҚӘА ИМЫҚӘШӘАЦ

асы дылан
адәыкрынқәа ипшаауан
иағсхью аапын
ацасаз деимдауан

дунеихаан
ашәтқәа имықәшәац
абзиабара
аңызханақәа имбарц

цәыббра 26, 2011

жарылғанын айтады

* * *

Мап! –
ахъалаго дгылан иара,
лара иахъынцәо.
Мап! –
ахъеиқәхәалоу идыруан иара,
лара иахъыпцәо.

лаңара 13, 2012

* * *

ҳамш антца

ҳхәыцра
антца

ҳсаҳъа антца

ҳгәығра
антца

ҳатх
анымлааит
бымшынта

нанхәа 22, 2012

Лекция
о фольклоре

Х-ЦӘАХӘАК РЫЛА ацикл

бара
сара
алакәкәа ухәа

* * *

бгәы сәләеит
сгәы бәләеит –
ҳаиңылашешит

* * *

бысгәалашәаզом
еснагъ
сгәы бәоуп

Lekapipawdaak

* * *

былақәа сыртазыр
сыртазытыр сәхүп
аапынранза

* * *

апша
атла өнейжъ
агәы өнакаауеит

Д. Габелиа

* * *

ғың сыйбар
ғың бызбар
ғыңбараҳа ҳайбабар

* * *

бзия избеит
абзиабара хышәашәа
бзиала баабеит

* * *

Ф-пстазаарак ахъсымам
шанак иазхәоуп, –
хдунеи ахыдара акала
еитасхәароуп

Легенда
кодовиши

ңхынгәы 11–26, 2012

413 МШЫ

ацикл

1992–1993 ш рзы Аңсны зыхъчаз
ргәаларшәара иазкуп

1.

Аҳаирпланқәа –
ажәтцарапқәа,
ахъз ышдақәа змаз,
ипырны
иахъцаз
ихнымхәйз,
ран леипш ирыхътәйуон
ахәыцқәа...
Ипырны имцарц рыпсқәа,
ашьеи
ахши
ирыбжъагылон,
ићәандахарц ргәы анлахәуа,
аши
ахьшәашәеи
ирабадыруан,
413 мшы...

Жарылғаның айналысы

2.

Адгыл алپха инаркны,
хәычи дуи
рыпсы хаақәа еизыргон,
ишишъахъаз атынчра агәтатцәкъа пызғыз
зныктәи ратцәаабжъазы,
иихъази
имицзи
иеиқараны...
Сымир... иеилысқаауан 413

3.

...Үсқан
анаڭә хылаанза
еибашьроуп,
ула ахътоу,
иштоу...
Анаڭә анхугы
еибашьроуп...
Ианхытца –
атынчра,
анаڭә
хытцаанза...

Легенда
кодована

4.

413 мшы –
413 ҳәылә
еиқәатәақәа,
еиқәғызтүаз,
ғыңбараҳа
иахъеибашыуаз,
аҳәылә ғыңқәа иуан,
ашкәакәақәа,
413...

5.

413 мшы

413 ҳайааниуан,

ҳайаант!

Уажәшьта –

Хиааирагы

ҳайааироуп!..

Лекция
кадомаш

6.

Зны

апхыз иалам лабәбаҳоит,

өазны

лабәба апхыз қалоит,

413 еиңш...

7.

413 мшы сиуан,
убриаڭара стахон...
Сиреи
Сыңсреи
еиڭаран,
413-тәи сымш наскъон...
Анаңс илашент өакы,—
сыңсы өызхыз мышкы!..

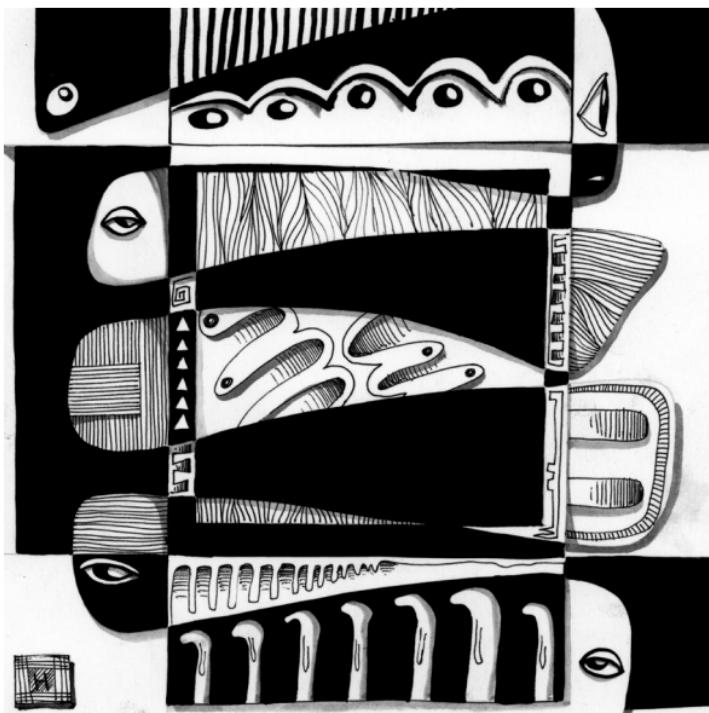
Легенда
кодификация

8.

413 мшы ацәкъара икыдыз,
злахъынта аға ихәыңыз,
413 хы ирыбжъагылаз,
хыкъы зламгылаз
Ажәлар сырпоуп!
Аиаира сапоуп!
Ишәдүрүаз
413!..

абырса 4-19, 2012

АПШРА, АПШРА

Адәы иқәниааз атла хыжәкәара
дадгырыжыло
дыңшааует атыңха,
лызнатык ихәда иакәыршоуп,
афыңғы агәылатәоуп
амлагәыр иалху акәыкәбаа шкәакәа,
апсыз благәытбаа
хәзәапшуа...

Иара алым ахы ихагылоуп,
зызлан лхы аахтәа лара,
лхәы апсызқәа тәахны имоуп,
инапгы аласоуп аиха,
иганахъ икажыу агәылшыап ахеиңштәкъа
ипишәарц ахәдақәа
агәкәа...

Рыварағы ұараңага еимаак шытоуп,
иара убас ағнытә еимаа.
Ласбакгы уақа ашра атахзоуп,
зылақәа аазмыртың имцаа.
Иңағъахаз.
Ауағы итахымкәа
икәаталеиуа икнаңау шыапымкәа,
иқам апшрақәа...

Зызхара изымычаз ғыстаак дрылоуп,
икындалаз асахъақәа шәкы...

Д. Габелиа

Ақахұа апшра қазароуп,
машәыршәа акәзарғы иумбара
аказы,
узқәымшәара,
иқам асахъақәа ирылаզуа,
акахұа еиқәатқәа иуанаҳәаз зны...

машаңы 5, 2012

Лекция
кодификации

СЫЛПХА УИ АКОУП...

Уиакоуп азин змоу

имхәазакәа,
схы инаркны сшьапаڭынۇ
сеймдара,
сыпشاара...

Сшьаңаңаңа сыйазхәо,
сымшқәа сабжызыг -
сныхачапа!

Уиакоуп

имцааңакәа,
шыыжыи инаркны хәлаанۇ
сычхара,
сыгәңъра...

Сымбылзакәа,
сыдгылтә гәыгра нцәаанۇ
сыканаара,
сыкамзаара...

Уиакоуп,

имзажакәа,
сыпсаҳәага сныжыны ицаанۇ

Д. Габелиа

сныхәара,
сныпхъара...

Сылпха шана,

уиакоуп –
СБЫЗШӘА!

жырынбы 12, 2013

Лекция
кадровому менеджменту

АМРА ПХАЛОИТ

амра
анҳақәыпхо
икыдхалацәеит ҳхәаргы

ашәахәа
ҳанаңызло
ҳахъзашәа ҳәгәи иабаргы

амра пхалоит

хланты
иантало
иқалом ҳәа ҳамшәаргы

еиха
ҳангәақуа
ишиңцакуа ҳамхәаргы

амрагы ҭашәоит

иахъак ҳәа
иҳамоу
нымтәошәа ҳбаргы

мышкы ҳәа
икыдло
амра ҭашәаргы

Д. Габелиа

еснагъ уи
ацэыртца ҳазыпшлоит

ңхынчкәын 9, 2012

Лекция
кодификации

* * *

адәениужь агәаны
ашъаڭа аирсит

ихылپарч ахатданы
дадтәалан дңәажәеит
сынхойт ҳәа

днымхазеит

ахылпарч қәраану
ұзыршьеит

ашъаڭа қәнүршьеит
агәра рымгазеит
аха
абырг иқынтәи
хара имцазеит

жәабран 19, 2012

LekapipmawdaK

АПСГЫЫ ДЫПШААУЕИТ

Зықәра зхымтыц абығықәа
шиатәоу иөышәшәаны,
имцахырхәошәа,
иөапхъа
икапсауеит...

Ибас атлеинпш ихахаңа
амсаа иахъангылоу,
ипсы иакәшо,
ақъачақъра
азнауеит...

Атәым бағқәакгы ҳәазауа,
абұры иатәа рыгәтәнү
атып имаркуашәа,
иара ишқа
иеихауеит...

Анышә иамгаз иөыргаңа,
жәған шаҳатс иқатданы,
апсгыы дыбзоушәа
апстазаарағ
дыпшауеит.

абдара 6, 2012

Жарылғаның
жадалық жаңы

ДЫЛЦЬАБОН

Пхәыск гәаныла
лхатца дылцъабон,
«иара ида үваҳаным
уас дақәшәазом»
лхәон.

Ицахъоу,
иаахъоу
илтакын рбара,
«Цъанат атоурыхқәа»
дашътан рызцаара.

Аха
нырцәи аарцәи
избада, изахада,
цъанат ицаны
ихынхәны
иаахъада...

Араҝа
апхәысейба
лгәыгра антака,
лызцаара
наунагза
такда ианынха:

– Акырза еиғуп
Цъгәанат,

Д. Габелиа

уи ағыза ұланат,
уағ дахымцо,
дахыммаауа
улахъ ишаным,

Ухала
иуғанатуазеи
ұланат,
убри ақынтаң,
уақәшәаит
ұхаңым...

Хәажәкыра 26, 2011

Легенда
жарнамасы

* * *

ҳала иантамзо
блакы
ҳажәа ианаламзо
өакы
ҳазрыөхәо иоуп
изызгәаатәу
иззытрыстәу
есқынгыы

Lekapipawdaak

ҳала итаζаргы
өа блакы
ҳажәа иалаζаргы
ацкы
дурөхәартә дықам
макъана
аяғы

жылдаара 8, 2012

АТЫЗҚӘА

ажәған ахәтакхара
иашьтоу уаха
атх еиқәа иалпраа
ицоит рыбжықәа

сахъак аныхны
даеак нантцауа
рнацәкъарақәа рыла
ажәған фуа

асаркъа ианылаз
рхылфуа рзытуа
амрагы иалшап
рыцкы апхара

ирыцлоит ажәабжь –
ағыц-уағ иира
урт рымаза атәахра
злымшаз –
атызқәа

жарысмандар
жарысмандар

* * *

Адәы
«аазазам»,
«иаазоу»
афноуп...

Ағны
«ааҙара
ахынцәо»
ағәила
иңгәәешеуп...

машы 4, 2011

Lekapipmawak

* * *

Ашәкәы даңхъаны,
иеніцахарақәа зегбы зхаралцаз –
аңатын
ахара кайжыуан,
данааттылоз
днаңыхауда...

цәнбабра 18, 2011

Лекция
жарнамасы

* * *

Аматқәа
шeiбархәмаруаз
иeилашәеит,
ашашәа
еипш –
изeилымтұа...

Аматқәа
шeiбархәмаруаз
«иеиразқхеит» –
изeиламло
изeилымтұа...

лаңара 25, 2012

Легенда
кодована

* * *

Истахуп:
амра гәаан импхарц,
адгыл өымткәа имбылларц,

Ауафы
ихахәы мышларц,
игәы ахала имеисларц,

амш дабазшәа имнаскъарц,
уаха шаанза
Дмыпшааларц,

иажәа
Мчыда
имхәаларц,
уатәгъы хәлаанза имыхәларц...

нанхәа 27, 2011

ЛАШАРАК УЗХОИТ

Зны
аамта
уцәцшәа убоит,
хдунеи аңғара уацәшәоит,
гәыла аңтазаара улагоит,
ую
амаа
аेңуцар
үтакхойт.

Латын тәркілі мәдениетінде

Зны
лашарал
уаздалоит,
ую шашнеиуа иуцәтакхойт,
өеи анықәашьагъ уздоит,
өазны
аңырра
үтакхойт.

Зынгвы
ушгәрыга
уаапсалоит,
ағғыы уаташьшы иужәлоит,
цәаҳәақәакгы урххалоит,
хдунеи
мариоушәа
удырбоит.

Зынгъы
ашлара
уахәхоит,
иутынхогъы упхъазоит,
апстазаара ахәаа убоит,
уныңзакәкәа
уи
уаззоит.

уаамта
атсанза
унахәоит,
уара инужьыз ахъз нхоит,
уззапсаз умшра ртәхоит,
Ахъз –
атынха
рхәалоит.

ңхынгәы 23, 2011

Д. Габелиа

ИРЫЦХАШЬАН СЫПСУАН

дырцъабон
дыртқәзыуан
ихагылан аңсы –
аңтазаара

НИЖЬИТ

уи ауаңсы

аганаҳь сгыланы
урт сырзыпшуан
инрыжъуа

ахърымам –

ирыцхашъан

сыпсуван

жылрынхәа 10, 2011

ЖОМБАҚ
ЖАДАРДАР

* * *

шәдүнеи –
аб
сдүнеи –
апа
избаз ақәаб
иштоу аңәкәырпа

шәара
сара –
изыбжъало агәбылра
апстазаара –
акәаб
иантоугы абылра

абар 2, 2012

* * *

Амра алеишәа

иашытоу –

аӡы алеишәа, –

аӡәырәөө...
Амра анеишъа

иашытоу –

ауаөө инеишъа, –

ауаөө...
жәабран 5, 2013

Лекция
кодификации

ЕС-ИИУА

амшира – ес-ииуа рәсира

Ес-өнү
иазгәатала
умшира,
уахәтакхा
ажәфан
ес-ииуа...

Уахаанха
аетдә
рәсира,
уа уакәыз
амра
зырпхая!..

ңхынцкәын 23, 2013

Lekapipawdaak

Д. Габелиа

ДРЫХӘХАУАН ДЫРТЫУАН

Мона Лиза, Мона Лиза...

Дтәан дымтсызакәа,
Ддисит ҳәа илзыпшуан,
Дыкнахан өымтзакәа,
Дрыхәхаян, дыртиуан...

Ашәыгақәа ирылхыз,
Аңтазаара лыпшран,
Асахъақәа иргәйлаз,
Ақаза дитәхахъан...

Шәымтак икылпшуаз
Лылшара ибахъан.
Данибагы, дтихаанза
Лыхә ишъахъан...

жәабран 20, 2012

АИААИРАЗ ДЫҚӘПОИТ

Адунеи ачемпион Денис Царгәыш изкны

Бзып агәы ҭынчуп, иамаӡам хъаак,
Ахаңәа анахылтца уи ахъз иапсоу.
Арғаш иацжәыло ирымаӡам хъатрак,
Издыруа зыжәлар ргәыгра зеипшроу.

Ашъантца иалху ргәы тигоит биңарак,
Рныхәапхызың иңуп ашъха иапсоу.
Дгароуп ахара дназго лашарак,
Аспортадеицамкуа дызмоу!

Днеиуеит лыңхала, архыхәекәа игәытқак,
Аиааира дазықәпойт Аиааира иапсоу.
Аолимпиа иадырит имаӡа ашәымтак,
Царгәыш Аиааира бзия дшабо!..

нанхәа 12, 2013

Lekapipawdak

УЧЧАПШЬ САПЫЛОИТ

Ашаңқыраз ишъацаагаган
аңстазаара иалаңсаз
аңаза иагәйлышбааз –
Абзагә Ақалғыба уахъ

уччала

иихъоу

ииранны икоу

ииуа

урыхъзала

цәаҳәацыпхъаза

иахъаацыпхъаза

ишуғазшьоу

ишулакхынтоу

зыпсы үту чапшьла

уччала

уччапшь сапылоит амра аңа

жырынныңәа 7, 2012

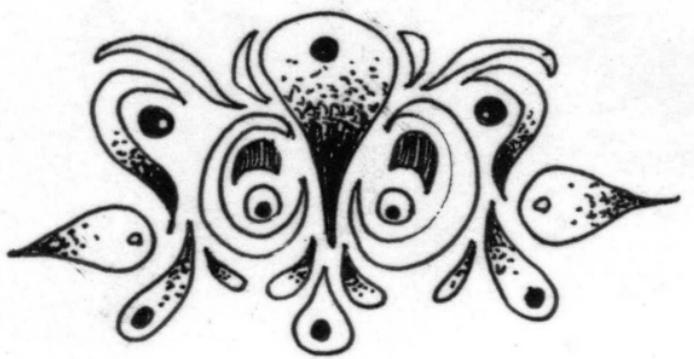
ЗЕГЬ ЗААХ

Езыгэ Алиас уахь

Амш ианаалеит
Иахалаз
апшшэы,
Асахъақәа ӡаалеит
Аපсазаара –
азы.
Изаах, зегь ӡаах
Иахъа,
уатцәазгъы,
Аපсазаара ӡаах,
Зегь умчуп
аясгъы!..

жырырныхәа 21, 2014

* * *

уәәпхъа адгыл агәы ңәаргы
узқәылаз амакә утажжәаргы
исхәом

иутаху
хәала

агәкәа шыбылуа интәозар
амрагы шыпхо иташәозар
аяфы

умчәа
еизгала

абдара 13, 2012

Lekapipawdaak

СХЫМТА АХЬСАШЬОУ

Шәарыңара сыйкан,
снейт сара
Члоу.
Гәыграқәак сыман,
избоу,
изымбоу?..

Кәтолгы саттаит,
ишуоу,
имыхәлоу?..
Цыгъарда сеиттаит,
фадароу,
ладоу...
Жаңынчылек жарысы

Мықәаа сывәрттит –
иубама
узыштыоу?..
Тамшыгы салсит,
исыздырам
сзыниоу...
Жаңынчылек жарысы

Жәеинраалак санымиеит,
ашьта
сымбоу...
Цылқа ҳәа сдәықәлеит,
схымта
ахьсашьоу!..
Жаңынчылек жарысы

ңұрынчылғын 9, 2013

АШЬХА «ЕХА» ИАЗКНЫ

Ахәрашәа исхығуа
уара иурғызуеит,
Ахрашәа сұқозар,
убжыы
саҳауеит!..

Идырны иумаз –
сылаңш шуху,
уажәык иутааз
үцәаға
шыққану!..

Сааизар схәыңуеит,
схъаа усырбарым.
Ушәшьыра сыткоуп,
уахықам
сзынхарым!..

Идырны иумаз –
сыдгыл ушаңоу,
сыблақәа реиҳагы
сгәы
ушабо!..

Усахья ҭысхуан,
узбаанза ара...
Сан лыблақәа ирызтаз

са сышқа
ағәрагара!..

Ахракырахъ ағағъра
зшо уара уоуп!
Аңтазаара анысшъа
сзыртцогы
ухыпшоуп!..

Азәырғы умға
ианысхъоу збахъеит,
угәрагара иапсоу
фызцәас
иқастцахъеит!..

Үғымтроуп ихъаазго
иахъагы, уатқәгы,
амала угәы иташу
сбартоуп
сарғы!..

Схәйцуеит угәжәажәара
аҳәалап ҳәа азиас...
Уи сахәйтхәытуан,
иахъа
саныруаз!..

Цәашьык еиҳау
лашарак стаххауам.

Д. Габелиа

Схәыцра уаналоу
афытәкъя
сашьуам!..

Истахәуп тәыцак
сахныңәан изжәларц.
Уи уныңәаға акәхойт,
ахаан
умажәларц!..

цәыббра 11, 2013

LekapipmawdaK

АФЫЗА УЗБОИТ

Ағыза – узбоит,
ма – узбазом.
Узбошәа,
узымбошәа
қазцогы збазом!

Ацха илшүу –
амц сфаզом,
утабырг ахыыкou
сағсны
сцаզом!

Издыруеит,
сиашақәа
рхала инхазом...
Үрт ахъмачу
ашәышықәса стаххом!

Уатқәызыны
ҳайқәшәаргы –
сылақәа стәахзом,
Амра ағапхъагь –
схы ласыркәзом.

Атабырг
амға иану
даапсазом,

Жарылганың
жарылганың

Д. Габелиа

шъарда дназаргы,
имфа нцэазом!

Ус еиңш избоит,
ма избазом...
Субошәа,
сумбошәа қауцаргы
зүзом!..

абдара 25, 2013

* * *

Цъоук цоит,
цъоук аауеит,
еилааेиласроуп ара...
Истахзам сынхацәар,
снаскъазго җамлар,
ицо снарыхъзар?..

машы 8, 2012

Легенда
кодована

·ӘЫЦ ИАНШО

ахәылбығеҳа
исхытцуан – 26
сцаҳә-цаҳәуа,

тхабжъон
сыртагылан – 20
спыр-пыруа,

агъаматдәкъа
сныруан – 27
снаҳәы-ааҳәуа,

ишисхытцуаз
сдыруан – 0
иансызшауа

жыттаара 15, 2013

Д. Габелиа

* * *

Ианило
шанчало,

ианпшыло
шанило,

ианпсыло
шаныло –

снапсыргэытца
маңазам

Лекция
кодификации

ңхынгәи 12, 2011

* * *

Итыхым

асахъақәа

сылаңш рыдхалоит

Генахарак

рыцым

ашәыга лашақәа

идырым асахъақәа

шәғө

Рыдызбалоит

фашъарак рықәым

сыпсы зхымлаз

Апсқәа

нанхәа 12, 2012

* * *

Цәаҳәак
сызғырғы,

исзымығуа –
алахъынта.

Цәаҳәак
сапхъарғы,

сызмыңхъо –
апстазаара.

Цәаҳәак
сахъзарғы...

машы 14, 2012

жарандылар
жарандылар

* * *

Ақәапқәа –
Мап!..
Ағартәиқәа –
Мап!..
Кәапзатқәык!
Кәапқ
Сзыргыларгы
Жәбап!..

жылдаара 11, 2010

Lekapipadwak

* * *

алашьцара –
мра
иқанаңдо
шәшшыроуп

ашәшшырағыы
зны
лашарак
акыроуп

хәажәкыра 3, 2010

Лекция
жарнамасы

ИАХЗЫМДЫРУА ХИҚӘШАХАТХАРОУП

сақәшәеит –
есені
хәычы-хәычла
сақәшашаҳатхароуп –

ҳапсра –

ҳайреиңш
иаҳзымдыруа азә
дақәшашаҳатхароуп

рашәара 22, 2011

* * *

Сыңғылазар
амра ишуа,
усхыччароума
исзыпшua?..
Ашəштыра итатəоу
цьара,
үтампшыц аамтa
алакта!..

ңхынгәы 6, 2012

Легенда
көтөүлөрдөр

* * *

Ақалақ салоуп,
амға сануп, –
сыртапшует
шәылақәа,
шәыгәкәа!..

Ашоура салоуп,
абылра сағуп, –
еизызгоит
сымчқәа –
сцәаҳәақәа!..

Lekapipawdaak

абдара 13, 2011

Д. Габелиа

АИАША ТЦАБЫРГХАРОУП

цъара еиқәшәароуп
амши
атҳи –
шыыжъы

зны аамта ааскъароуп
инаскъароуп
даеазны

цъара еиниароуп
агәкәеи
ахшығқәеи –
хәшәны

зны аиаша ааигәахароуп
итцабыргхароуп
даеазны

жәабран 24, 2012

СШӘЫЦУП ИСЫЦУ

1.

иқалоз иқамлаztгы –
иқалараны иқаз
иқамлараны иқаз
қалаzтгы

исзымхәаzтгы
ишәасxәараны иқаз
исымхәараны иқаз
сшәырхәаzтгы

Д. Габелиа

2.

исхаштит сызхаштыз –
исхаштраны иକାଶ
еилысқааит сеилызкаааз
аилкаара зтәхаз

сшәыңуп исыңу –
исыңлараны иକାଶ
мышразааит шәареи сареи
зны ҳайқәзыршәаэз

цәыббра 17, 2012

Лекция
о фольклоре

ҚӘПАРА ЕИХОИТ

Истаху сзаламхәац –
абыз
иадыргоит,
иахънеиша имнеизац –
апша
исцәагоит...

Ахара үзара
аҳәақәа
еинкъоит,
сажәа хәың қәпара
аҳәеиңш
еихоит!..

абдара 23, 2013

* * *

амш анца
фапхъа
пшұала
ажәа сынта –
уатәгъы
лыпхала
абар сымшынта –
сыбжъы
ажәала
адақъақәа шәтә
шәсахъа
зынхала

жарашаңырекет

хәажәкыра 10, 2011

СЫМШҚӘА ЕИҚӘШӘАРГЫ

амға хынтә еиҳдазаргы
амрахәага сымбазеит ҳәа
ацхақәа зегъы хтазаргы
сышьта самжыазеит ҳәа

ацәаћәа еипш сзышыргы
адыд аштыбыжь саздаалап
атла амахә сыйдахжәаргы
ашәт ахырырћәшәо сцалап

аетә рыбжы смаҳаңаргы
изкыда аћама ажәғанлыҳ
ашъантара сымшаргы
ќазшыас исауам атәйтәых

ахәрашәа зны интәаргы
игәылшәаанза ауағы ипсың
ахәа зымназакәа инхаргы
иацымкәан ахәыхә насың

адгыл абжъаха сымбаргы
амшын сыйқәлан сыйцаңом
атла ахалара цәгъахаргы
хыхъѣа апшра сацәшәаом

алға сыйжәған иатачыргы
ацәашы сацзаауеит үвара

Д. Габелиа

сымшқәа өнек еиқәшәаргы
саанғасуам мәбжара сбылуа

лаңара 21–23, 2012

Лекция
кадровая

СЫРБЫЛУЕИТ СНАПЫ ИАНУ

Издыруада
сымцашоура
Шақа мшы ихалоз...
Дызбахъада,
дзаҳахъада
Амцашоура знаалоз.

Азәы дсағсит иацы,
Әазәы
дсымбазатцәкьеит,
Урт исыртәйт ө-блакы,
Ахәатәгъы
сдырхәатцәкьеит.

Еғырт
зымфақәа зымшәац,
«Амға бзиа!..»
рхәахит.
Зыжәфахыргы сымбазац,
Пшак шәбжыысуа рбахит.

Сымцашоура изыпшует,
Изыхъю
изызкугъы.
Сыла шаапшуа сырбылуеит
Мратас снапы ианугъы!..

жырындықта 3, 2014

АЖӘЕИ АШӘЕИ ШӘЕИҚӘДҮРХОИТ

Иахъа ирағсұа,
уатқәы ирағсұа,
зегъы ирағсұа
шәыгәнүркылоит,
шәрыңқаршьоит,
ишәыңқәшәоит...

Ирывахысұа,
ирышъұахысұа,
ирыңқахысұа
ишәадразоит,
ишәпеніпшүеит,
шәеиқәдүрхоит...

Ажәа иатқоу,
ашәа иатқоу,
аңаахәа иатқоу,
ишәзатқұзом,
ишәзатқатом,
ишәзыршәағом...

Шәыхәашъра,
шәызатқәра,
шәылақәра
иарбеноит,
ишъұнахуеит,
иарғеноит...

лаңара 24, 2011

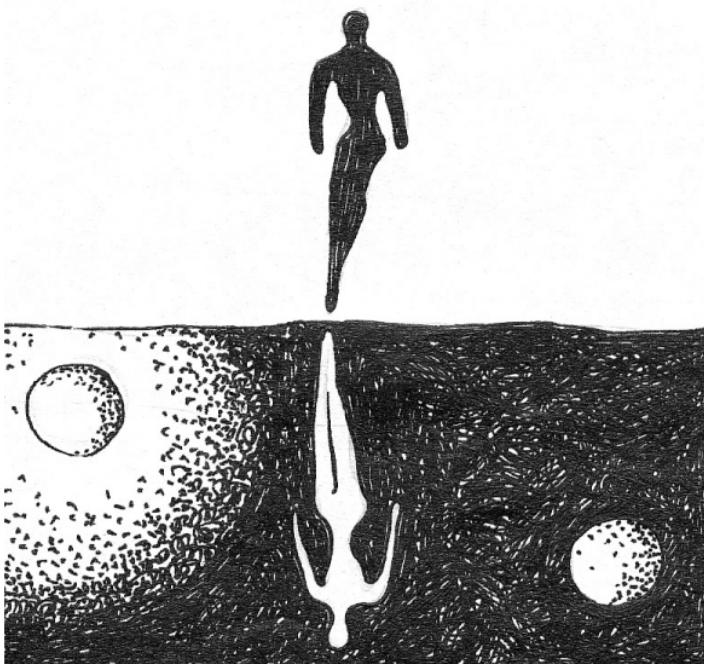
ХҖЬОУП акаламбур

Хҗъоуп!..
Хҗъоуп азы хҗъоуп!
Зегы рааста хҗъоуп.
Зегы реипштәкъа хҗъоуп.
Иацы хжъан, хҗъоуп иахъагы.
Имариахеит – ажъара...ажъара.
Имариахеит, избанзар хҗъоуп!
Хҗъоуп азы хҗъоуп...

цәыббра 13, 2011

LekapipmawdaK

АНЫҚӘАШЬА ҲҖАЗТГЫ

иацы иацызтгы
иахъя иахъазтгы
уат҆әы уат҆әакәхон

анықәашьа ҳҖазтгы
уат҆әы ҳнаζазтгы
ҳшъантцахар алшон

ҳапсы ҳапсазтгы
ҳзыпсоу ҳабазтгы
ҳара ҳа ҳакәхон

хәажәкыра 20, 2011

ЕСЕНЫ ИХАМОУП АМФА

Изҳәахъоу
Ихәалароуп,
Ихәалароуп иәахам,
Изыимхәо дмаӡа-аргамоуп,
Дмаӡа-аргамоуп
Иҳагам, –

Ҳайбарөхәоит
Ианаамтам,
Ианаамтам ҳшәахәоит...
Иаҳцәеилагоит иҳаамтou,
Иҳаамтou
Ҳацәцоит...

Итвоуроуп
Ағәағъра,
Ағәағъра хьшәаζам.
Ҳлахынта атәамбара,
Атәамбара
Ҳахәтам.

Есены
Иҳамоуп амфа,
Иаҳзалымхуа есены.
Есены иҳамоуп аргама,
Иаҳзыимхәаζо
Есены!..

жылдаара 13, 2011

ЖУМБАДЫРЫКЕЛ
ЖУМБАДЫРЫКЕЛ

ХҖАЛАР ҲАМЦАНЫ

«аполитикағы аиғызара» азхәйцира
ақныта

Иацы ҳаршон,
Ҳаршоит
Иахъагы.
Уатқәы хрызшағом,
Хұлалар ҳамцаны.

Амца еиқәаҳтсон,
Доусы
Хәгағы.
Ҳамца дырцәон,
Иақәтәан азыршы.

Хара иғылон,
Хрымбошәа
Қатданы.
«Ахәрақәа рнылон»,
Хазбахә раҳаны.

Үсқанғы ҳжәйлон,
Аңабырг
Хатданы.
Ақәпара ҳалшон,
Хахықаз ҳамцаны.

Зынгы ҳөңіләалон,
Ҳаицраларц

Әазны.

Ахақәитра ҳашыталон,
Пұхың ацаразы.

Анағас ҳтнагалон

Апхыз

Еикәышшы.

Аиаирақәа нхалон

Гәыграла ихъчаны.

Ажелар наскъон,

Ағымтра

Пшыаны.

«Хныхахәкәа ҳәхәон»,

Ашәартара банды.

АЗӘЫ ҲИДЫПШЫЛО

Қамлацыт

Үеизгъы.

Еикәирццак ҳоашъон,

Ус ҳмыихъаит иахъагъы.

Амшқәа еиңаслон,

Иахзааргоз

Цәахны.

Ағылзңәа ҳрыпсаҳлон,

Хрымжъаит уажәгъы.

рашәара 6, 2012

ИЗХӘАДА – «АБЖЫЫТЫРА» НЦӘАХЬЕИТ?..

Изхәада –
алхрақәа цахьеит,
иннажьда агәыңға хараны?..
Изхәада –
«абжыытира» нцәахьеит,
интәар қалома, ицоит ес-өнү.

Lekapipawdak

Цьюкы
егъараантә ирфаҳьеит
аңыши амгъали неиқәтданы.
Аринахысгъы,
зны ирхәахьеит, –
«иқалароуп гәыңгала итәны».

Цьюкы
шәынтә ифеидахеит, –
иқоуп ажәлар рмаршәа кны.
Зқынта ибениахарц рызбейт,
рұбыба
ағамбылыр мышкы!..

ңхынгәы 9, 2012

ПСЫХӘА ЗМАМ

Цыхәа,
тыхәа,
дыргантыхәа
хашта италан ипшаауеит.
Цыхәа,
тыхәа
дыргантыхәа
еснагъ өңиң агера ҳгауеит.

Хыхәа,
хахәа,
дыргантыхәа
Хгәыгра рөңиң ихацәцауеит.
Псыхәа,
псыхәа,
измам псыхәа
үюук рсахъа снарбауеит!..

абдара 17, 2013

* * *

Дкәалкәало дықнахауп,
Иңуазеи шақа...
Имышъта далахауп,
Иниңуазеи шақа...
Ажәғанғы гәнахауп,
Дызшаз ағаза.
Атлағ дықнахауп,
Ихжәаңза ахатा.

лаңара 3, 2010

LekapipmawdaK

Д. Габелиа

ИХАУААНЗА ҲИАША АЦКЫ

Ахътақәа ағалеит Аңсны,
Дағаамтанаңык иеиңшымкәа.
Анаңә ҳхытцроуп лассы,
Иахбартахарц ҳамфақәа.

Ҳазтаңшуа зегы «блакы»,
Аш хылазшәа ихәашьуп...
Ихауаанза ҳиаша ацкы,
Ҳгәыңра алағәрағы итәахуп!

жәабран 18, 2013

ЖЕЛДАСТАРДА
ЖАДАНАЛЫҚ

ИЧМАЗФЫЗ АХАҚЬЫМ

«Ақеардә ағылжелара»
өңирбаган имбароуп,

уи «жәларық рыбға
икәыргылан итәало».

Ауаа-мөасиәагъ
ртабырг рыхъзароуп,

ажъа шкәакәа зқыз
өңирпштәйс даарымго.

Зынгызы ахақәнтра
ахархәашыя ртцароуп

ажәлар, зиааирақәа
насыпла изтүнхо.

«Имшәакәа», ламысла
ихъз рхәалароуп,

ичмазфыз ахакым –
ахәышетера зылшо...

рашәара 12, 2013

АХАӘРА, МАМЗАРГЫ
АГӘҮІРГҮАӘХӘАША...

*I know well there is naught to conquer
light...*

Mussa Jalil

(«Агәра згөйт алашара зегзы
иширеүхая...» **Мұсса Җалиль**)

Лекциялардағы

1

Хааизар ҳаитазхәо

аха еснагъ
ғымтра мацарада агәтыхаҳәара ада
даеа «гәағырак злағзам»

ажелар рапхъа ақәгылараан
иріқәтатоу ахәша
рықәыршәшәаны
аки-аки анааикәшәало «хәаак змағзам»

ғыңбараха
аилатцәара иаргәйтәуа
ирхәарызен ҳәа рфызцәа аныпшуа
ихамбазакәа рыгәта иччарымашь

акғы ғамлағазшәа ҳазхәаңшуа
ақышәқәа еидылоит
афымцатә цәаҳәақәа реиңш
амачар цахә-цахә рықәтәар
иашърымашь

2

Харак ацны
имлашьуашәа
адәы иқәлан иааниа апшағы
апшқа инапсыргәйтцеиңш
аөыркәымшәышә
иниашәа

аңенүүркәа иркылышәшәарц ианалаго
иқамлаз аибашьра өйтгас иқатцауа
акыдышылақәа рыла
аөышәаҳара ртахушәа
ихәацәауа

Жарылганын жөнүлдөшүүлөр

ауафы иахьиимбуа
агазет апжәаҳақәа зыдзырчабло
лашаракзы иматәахәушәа
тагалантәи ахапареиңш
здақәа канзауа

Хәмаррамзар
алахынта ңазыршениа
еиң алақәа инеивыс-ааивысуент
аҳайрпланқәа ртахашъа ҳарбауа

3

Азэы иңәйз
даеаζәы изы инасыпзар
ω-χапык рығналарта
ұқарак ишүікоу ҳәаяу
уй ала маζа хәычыкгы аартуа

нас идуу еснагъ ишшәартоу тәахуа
аөгәара үәағәаны
амахәыда капсаны
уй ала абиңарақәа реимадара аарпшуа

идууζζоуп ҳәа иңъаҳшъо
тыйкәкәо ишнеиуа ианмачхо
аха ҳара
аңъашьара ҳанақәымтца ҳәа ипшүа

уажәешьта ашәақъ
иеивоу агәыцәкәа рсахъа маңара акәым
рыбжыгъы шахам азгәаңауа
апынтақәа еидөырбалоит ұлоукгы
ҳжъаяуа

4

Фамфак иадамхаргы
нақ-аақ идыржәызтгы
есенең ици рдагәара апроцесс
аанкыларазы
акы иматәахәхаргы здыруадаз

ауғы дызхааным
хәшәи-бығышәи ргъама анырбахьоу
иртаху-иртахым
еихабыкгы ұзара шынанк рыдызбалозар
хәа
икылкааны дрыхәапшхъандаз

игәырғьара ахы иоужыны
пшұала уи ашәышықәса шәыртысаант
хәа
уаҳа лафк анықа зам
нақ-аақ амца зыңрыддуа алымхақәа
дрықәеныхәахъандаз

жаралып жүрділек

5.

Рапхъаζакәны ипхаз амра
ишипхара азымдыруашәа
ишаκь-шаκь ажәған ианкыдхала
ауаа рзгыи иөырпштәхазар
уй үашьатәума

рзамфәқәа еилыпхаауа изәало
амытцмыңыцла
ашьапы итәкны апκара иахъашьтоу
иқәуа
нас ргәы пشاаны
инеидыла-ааидылахуеит
аныхачапеи алахьи рыκатдашьақәа
ћатдауа

зы «ашъапκаћкақәа» ҳәа изыштыаз
«ршъажәцәа» рнапы ианықәгылауа
ихалан
рзамфәқәа рытра итытцәрауа
«Зыграпшь ипацәа» ракәушәа агәра
ҳаргая

6.

Аамتا наскъацыпхъаζа
изцыло ашəара
ахылтц ирхəарызен...ахəыцра
акəты акəу
акəтағь акəу рапхъаζа ихъчатəыз

атцеира аныңдаауа аамτазы
анбанқəа ахыыкакан еиңш ићəшəаны
абри оуп ҳəа зыхъζ ҳҳəаша

исабрадамзар азəгъы ићамкəа иззыгəдуу
бжеиҳарафык ирхаштшəааныќартдо
ианыргəаларшəатəу
иахъарнахыс ићалаз
аринахысгъы...
ҳанааиқəшəо зыгəра ҳгаша
иззаҳҳəаша –
агəыртъаөхəаша.

мшаңы 4 – наңҳəа 18, 2012

ИГОИТ АШЫШҚАМСҚӘА РЫБЖЫҚӘА

зааишъя бзиоу роуп
зынхашъя атәы маңоу ҳәа
аӡә итәы мацара акәым
рыбжыы ахынаزو зегъы
зцара иалачазгы

амардуан ахымчу рбаргы
иҳаракゾу ак цароуп ҳәа
амшгыы шнеиуа иақәымкәа
иахырпымлозо уеизгыы
уағ дзынаζаргы

амға атәағәа иарганы
иаҳзымдыруа агәағ ҭархам ҳәа
ашәыга еиқәарақәа рхыкәекәа
ираназыжкуа дмаζаны
зны изеилаζаргы

ициу апсlyмз иалапсны
рсахъя амакны амшынхәа
акәың ианылоу ицәкәыкәуа
еибамга цәафақәак аарпшны
оумазак рылымшаргы

ағын дүкәа ртызқәа куа
аамта ағьама ҹыда жәбап ҳәа
игоит ашышқамсқәа рыбжықәа –

Д. Габелиа

ағызыздә ағылшын түрк мәдениетінен
иң белгеселгіліктердің біріндең мәдениеттегі орындарынан

абдара 17, 2012

Лекция
кодификации

ШӘХАРП ҖХАНАТЦЫ

«аңсуада ғыңқәа» шәахъ

Аңәкъарақәа анкыду
шәызқәағ досу,
ахәархъ шәағәгылоуп
згәыгра ласу!..

Ажәған анхъапшуа
еицамкуа апштәи,
«шәхәыцра тәулоуп»
измамгъы ахәатәы!..

Зегъ азеиңшра аума
абзиабара ацкы?..
Аңәкъа шәақәгылоуп
шәхарп Җханатцы!..

цәыббра 1, 2012

АГАГЕИПШ ҲТАМХАРЦ – АМРА ПХАЛОИТ

иубома
ихытцуа апхәйсеба лыхш
ЗЫПСЫ алоу атәымуаф
иқкышәкәа
шрызцо

зытәғаншъапқәа
ЗЦӘЫЗЫЗ абырг тәанчасы
изаанхаз имшқәа анижәуа
дшахәо

иуахауама –
аңдармықыяғ дхәацәоит Аң
иалахәаахәтүеит уи
лыхшара
рәатцахәы

уқелацәа қәыпсычхауа
ишнеиуа РГӘЫ ћажо
агәытга ахърыцымныћәо
игәннызго
аразќы

АГӘРА УГОМА
ағарацәа зынасып иаپыло
ирыйздырзом рتاацәара ғыңц
иапеипшхо
уатцәы

иахатыр рбом үабаала инхо

ЖУМБАДЫРЫКЕЛ

Д. Габелиа

абырлашенипш апхзы-цкъа

казыпсо –

АУАОЫ

афыза

улахъ шеиқәу өйрчча қаумтсан

апардалыкъ алашьцарағ итахар

шалшогъы

умзан

аамтა алашера уацымцан иахъа

агагеинш утамхарц

амра

пхойт

умшәан

лаңара 6, 2013

Lekapipawdaak

ХАРАНТӘ ИААУЕИТ АЗЫХЬҚӘА

цәыкәбар –
цәыкәбарла
аӡышразы
еизго
ҳабдуцәа
ағыхәо
агъама
бо
аӡамч
уоуаант
азеиғьшьара
харантә
иааргоит
аӡыхъқәа
то
цқыағығарада
ишиғам
аңеиңшра
ҳарбо
ҳабдуцәеи
аӡыхъқәеи
рыгәшәымшә
еибаҳәо
ацқьареи
ацқьареи
рыгәра
еибаго

жарандылар
жарандылар

Д. Габелиа

иаат

иахъанза
адгъыл ашәа

хәо

ацеира

рзыхәан
азыршытракәа

330

ҳазхылтцыз

рыцқьара
пхъаڭагы

ҳайқәзырхо

хәажәкыра 9, 2013

Х҃ЫНЧРА РЫМШЬУА

Азиасқәа аныпो, –
Ахақәнтра зтаху,
Апанағ иеиңылойт
Аңәйкәбарқәа иңеу.

Рымчқәа еизыргоит,
Амшынағ инаңарц.
Амған еиқәнныңәйт,
Рәзызңәагь рыхъзарц.

Азиасқәа мәасуеит,
Итамбар интәазом.
Рыштыбжықәа аафуеит –
Хтәар ҳзынхаазом.

Рымфақәа дырыз
Аиааира иазгәышьуа.
Азиасқәа ныңәаз –
Хтынчра рымшьуа!..

ңұрынчқәын 27, 2013

АМЦА ӨАЗХӘО

Амца еиқәуп
ахәыштаарағы,
Апырғы илышәаз нхазом...
Ауаңақ иацлабуеит амғы,
Иара
игәыңрақәа былзом...

Атх ианымшәо
афнаңа Ахы,
И-Рада гәышъагы нтәэзом.
Амца иацбылуеит игәы,
Уағ дызнымшәо
қалаңом...

Ақыта ааныжыны
иахагы,
Уи ихшара реипш дызцом...
Дзыңәшәо –
иңбынңағы уатәй
Амца өазхәо дибазом!..

абдара 6, 2013

Д. Габелиа

НАСЫПЛА ҲАИЦЫЗ

Цәаҳәакгы самарам –
банысымбо,
зсахъа атыхра сеилаҳаяа ес-өнү...
Бара боуп
изыбзоуруу ианычырбо
сөйгө,
сөймтә сахъаркны.

Бсыңыз
смуза бсыңлашо,
бысмеиңзан блахынца сбаны...
Хамшқәа наскъаант
инимдәаζо,
насыпла ҳашнеиуа ҳаицны...

нанхәа 4, 2012

ЖУМАНГЫЛ
ЖУМАНГЫЛ

БЗИА ИЕИБАБО АГӘҚӘА

рышыңа ихылан
икәап-кәапұа
иааниуан аапынтың ақәа
шәыпшқаңауоп ҳәа
ирықемақаруа
иахъеиғааччоз абығықәа

имырбаағзакәа
имғасыр шамуа
имзакәа иранақәон ақәа
амшын ахъышыңа
«икам-камуа»
иханагалт аңақәырпақәа

ақәа рыхъзомызыт
икәап-кәапұа
инағеит ршығақәа
амшгын рзааниуан
ирағысуа
уажә еитцыхны ашъапқәа

амра кылпшит
ишам-шамуа
иранашъо ашәахәақәа

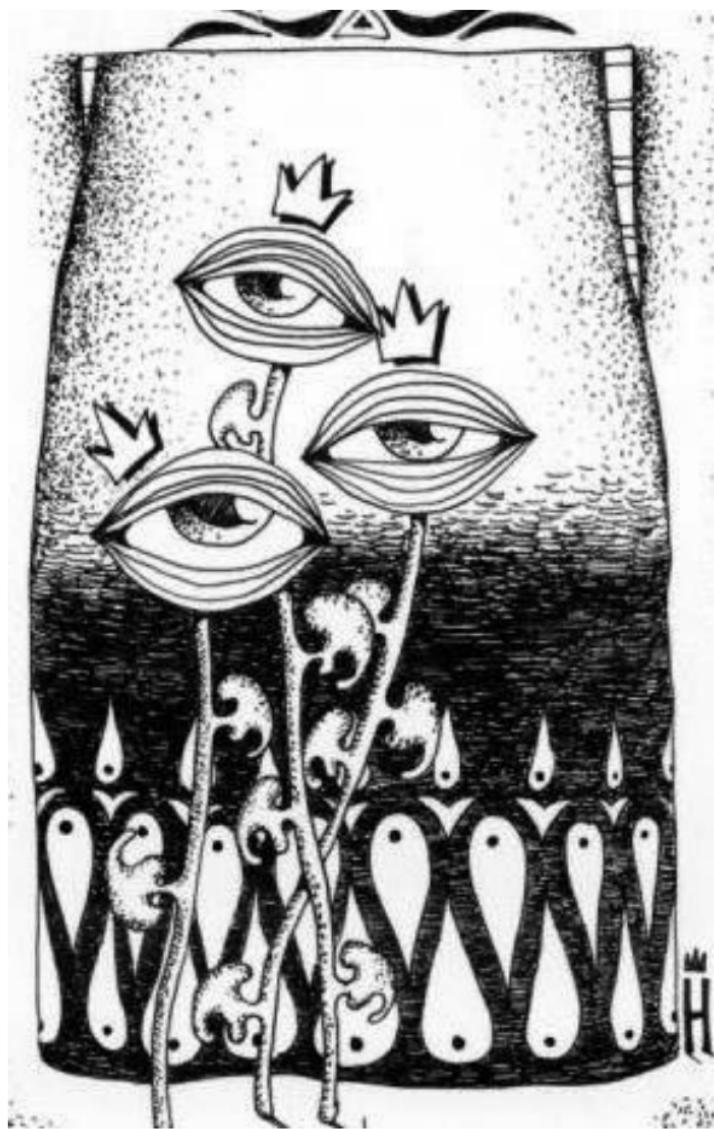
Д. Габелиа

уақа еидылеит
ицахә-цахәуа
бзия иеибабо агәкәа

жырырныңда 23, 2014

Лекция
кодификации

* * *

ИАХЬА
САРА
БЧАРАӘ
СТӘАН,

Исылзырша сыздыруам...
Иансаха инаркны

исхәауан –
Амрагъ уаҳа исныруам.

Жарылғаның атасы

Жәацы алафқәа еибыхәо,
Амшын ахықәағ
хөйрбауан...

Үсқан итааз сымца рөыйхо,
Иахъа
бчара
руан.

Иқалозма сақәымныхәар
Бынасып,

баапшуан.
Сгәы иаума сыйжыы тызгар,
Исхәалак
схәаеуан...

Шыңа еилыскааит иацы
Ихахъыз,

Д. Габелиа

Хөвүүгэй ҳаццаан...
Аха сара иахъа ицьасшъаз –
Иахъа
бчарағ
стәан!..

жәабран 16, 2014

Lekapipmawak

АЖӘАКГЫ БНЫМЛЕИТ

шаша ғиас ыңғоузей
бара
уаха
бызмыңаеит

шаша ғиас брыруазеи
мәфак
гәағыны
бзынмлеит

шаша цҳа хыстызеи
уаҳа
цҳашәак
бзымхәеит

шаша жәа бныстызеи
бара
ажәакгы
бнымлеит

жытадар 13, 2012

* * *

Ашъац

ақәа иаҳәар,
Ибдыруеит ҳзытуеит.

Ҳара

амра ҳахәар,
Ашъац былуеит.

Ҳара

ашъац ҳахәар,
Әымтқәа ҳзырығуеит.

Ашъац

ҳара иҳахәар,
Ҳазқәа хнағауеит...

рашәара 7, 2011

Ω-ШҮТАКИ ШЬАҢАКИ

Абар иахъеицу
Бышытеи сышытеи,
Халапшқәа анеиқәшәа инаркны,
Амца ибхысыз бацәшәаны,
Амфағы бсыхъзар бұтакны...

Бсыхъзала...Иҳәала:
Уаха иеицу
Ушытеи сышытеи
Знылаз адгыл шанханы,
Хаипылашья агера ганы,
Иҳартейт ҳамтак,
ҳамтакы...

Еизыразны ҳагәтакы,
Хсалап мөдак иангылоу...
Ω-шүтак ирығыз шьаңаны
Иқалоит атх ҳазгәылоу!..

абдара 24, 2013

СХЫ СБЫРЖЬЕИТ

ажәған иалышәшәоз
аимхәыңқәа
бұзамфа иадланы ицион

ақәа арыци
сажәа ғыңци
былабжыш иақарахон

амш еилгаанза ҳаидгылан
иаалырқыаны
сығәгты хәеит

икаңсаз ақәа сылагылан
өазнық
бсыхътәзыуозшәа схы сжьеит

лаңара 30, 2014

СЫІКӘЗҮЕИТ алаф

сыршьуазаргы
сыршьаант –
бқәышә
цахә-цахәкәа
сырбылаант

сақәзүазар
сақәзаант –
бзамға
атәаххәа
сагәзаант

жылдаара 11, 2014

Lekapipawdaak

Д. Габелиа

БЫЦЦАКЫ

Са сыбзия,
Ба быбзия, –
Сгэы быштоу
Илгоит өазэы!..

Атх бзиахъ
Амфа бзия, –
Хгэы баҳъзарцаз
Быццакы!..

ңхынгэы 7, 2014

Латынча
жазылыш

АК СЫЗНЫЖЬ

быгага сызныжъ
иамуазар –
бцәаара

ак сызныжъ
ак сызныжъ

иауазар –
бқышәкәа
иамуазар –
бнапқәа

бшыапқәа
хрыжъ-хрыжъ

ак
сызныжъ

лаңара 18, 2014

БСЫЛАША

бсылаша
сбылашап
хәзыңъегъ
хлашап

бсылаңха
сбылаңхап
мышрақә
хайлыпхап

бсылаха
сбылахап
ҳапсқәа
еилахап

бсылатцәа
сбылатцәап
бааи
хайразжхап

мшаңы 2, 2014

Лекция
о казахской

АӘЫМТРА БАБЖЫЫЗГО СЫРХӘА

Сзыхъя сабхәом,
Бсылацәажәом,
Амшгы ҳархәлоит
Җымт ҳаштәоу.

Хзынха сабхәар
Хгәы ҳтацәажәо,
Ма са сажәа
Базыпшую?..

Җың бабазшәа
Сгәы, сзыръялаз
Амшын иақәыстсоит,
Хазмоу.

Згәы итәз зzymхәаз
Хара ҳакәу,
Ма ҳгәы итәхәмарыз
Цәкәырпоу?..

Амра пхазшәа
Зегьы рзыхәа,
Агәы ртынчны
Ишцо ббахъоу?..

Анасыпгыы
Хағсны ицарцу,
Җымтқәа ашәшшырағы
Ҳаштәоу?..

Д. Габелиа

Абас мацара
Хзыргәатеиуа,
Әымтрак
Хаңыләйт
иаҳәо...

Ибаҳахъоума
Сөйзә ағымтра,
Аразъы ахъз ҳәаны
Иҳәхәо?..

машы 24, 2014

Легенда
күттәнүләр

СБЫХЭОИТ БЫЧЧА

быблақәа бхачча
быртачча
бейтачча
исабхәахъо бхарштуа
сбыхэоит бычча

зұамға қапшыхаша
иңегъ ипхаша
сышқа банхъаҳәуа
сбыхэоит – бычча

сгәыграқәа зпаша
насыпла иззыпхаша
бқышәкәарғ ихәмаруа
быччапшь қапса

сыблақәа схаччар
быртачча
бейтачча
сшыччахъоу схарштуа
бысмыхәан учча

мшаңы 20, 2014

Д. Габелиа

БЫЧАПШЬ САЦЭАЖЭОН

быччапшь иацназго ччапшыык
Анцэа ићнитэ исмахазац
быччапшь иеилахаз млашыык
сара сеипшгыы дћамлаџац

быччапшь сацэажэон мчыбжыык
сара аенытдэќья агэра згеит –
баргы башшталаз ччапшыык
сзымдыруашаа сыччазеит

абџара 13, 2013

жаржаралык
жаржаралык

СШАЛА СГӘАӘЫ

Ицахә-цахәуа амра аپхашья,
Иахъа чыдала сгәы аздоит.
Изырпхазгы быхъз ахәашья
Сшақәшәо агәра бсыргоит.

Сара сгәаәы ашта шбаңәаз
Дырны ибыдыбқылт аира,
Схаәы ићамызт сшыбшатоз –
Бшапсахозгы сыгәбылра.

нанхәа 18, 2013

Lekapipawdak

АНАСЫПАЗЫ ҲБЫЛЫП

аӡыркәиқәа срыла
рыла
башта сталеит спырпышуа

алашара
сгама
аргама
алашьцара мөақәа шьуа

шьыжъ иаашаанза
бхала
схала
аӡыркәиңшрақәа қатца

анасыпаз
ҳалаз
ҳалаӡ
атҳ аашаанза абылра

мшаңы 7, 2014

БЫҚАНАТ СЫНХОИТ

исхығуеит ашәә –
сгәы итоу бажәә
апшқа иеипш
сгәыклоит

иснығуеит изхәаша
ашәақәа рашәә
умышьцылан
бұхәоит

исныруеит ацашья
исылсны бажәә
ажәфанахъ
иеихоит

инхааит аҳәашья
исцәымзуа башәә
бықанат
сынхоит

лаңара 22, 2014

Д. Габелиа

ХАРБАРЦ ҲАИЦНЫ

бзия бызбоит
бшысымбо
тәахны

гәаныла сыйбоит
сбылыр ҳәа
бшәаны

ҳахыықамыз ҳцоит
ҳаашья
аәакны

ҳагәқәа еибажъоит
харбарцаз
ҳаицны

абдара 7, 2014

Жарылғаның айырым жаңы мәдениеттік мұнай

СЫБЗЫПШУП

Маңқ оуп исыгхаз,
быхъз
саҳауан.
Алашыцара ныхуа
сбыштын,
сыпшаауан.

Бхарахеит уажәык,
сарлашәуеит
уаха.
Сөаҳахар өазнык,
бызбода
беилыпха.

Бсахъа сгәаца итоуп,
бахызыымбо
бкәашоит.
Уахак са схала стәоуп,
сшыбзыпшу
исыршоит.

цәйлабра 3, 2014

АБЫЗ АШӘА

абыз
ашәа
аҳәо
иқаларцаз

ағаҳара шәанааи
пхъанатә –

ашәа
амаӡақәа
аатларцаз –

ағырдагәара шәақәыт
уажәнатә

ηхынҹкәын 26, 2014

АТЛА ДЫЛБААИТ АУАФЫ

атла
дхалан
дылбааит ауафы...

иалшон
амахә дықәхазаргы,
аӡәы дибаргы,
ма димбаргы,
мышкы
хәлаанза иадамхаргы,
дшахынхалоу
ипсы нхаргы

мамзаргъ,
атла
игәағыны,
иҝалап,
адацқәагь пыртланы,
хыхынтаи инапы данкны,
дылбаанагаргы
дыжъжьаны

ускан
илшон
ихы ихъчар,
атлагъ аҳатыр ибар,
дхалан аңәәағы днапшлар,
имфаҳәаста инарбар...

Д. Габелиа

атла дхамларц
дылбааит ауафы

жәабран 4, 2014

Lekapnawak

ИСТАХЫМ ИСХЫТЦУА АПСЫ

Хапсы антало,
нас иахътало
жәдүруама шәара?..

Хапсы зтало,
хапсы штало
здыруада, ишәхәа?..

Зны иахъытцуо,
еита иаххало,
ихәмаргоума ҳапсқәа?..

зыпсы зхытцуа,
нас изхало,
среиуазарц стахым сара!

ңұрынғасы 9, 2014

* * *

Иаха ипакәаз ача ифеит,
Изхәада уи дашуеит ҳәа...
Акыр қакәала дчахъеит
Абаржәык смыпсып ҳәа.

Иара апакәа дацәшәаզом,
Сафоитхәагы дхәыңуам.
Иңбоушьаша – шәызбазом
Ича иаташыңуа...

цәыббра 19, 2014

Легенда
кодована жеке

Д. Габелиа

АНИ-АРИ

аӡәы – апсы
ҹәазәы – абза

ани –
абаапсы
үигъы – апсы

анигъы – абза
ари –
ибзоу апсы

хәажәкыра 7, 2014

Lekapipmawak

САЦӘЫХАРОУП АРИ ҲАФНРА

Сгәағы итагъежкуа
аζмыжъеиңш,
сшыа ҭацәажәоит адақәа,
схазы сығам
амытмыйеиңш,
сцәа жәпа сөйлахәа ұара.

Сыңқәқәырғара схало,
ихало,
сышыңпаа саман ициалоит –
уағ дахығам
иғаҳа-дагәоу,
иасықәыршан зегъ сырбоит.

Ұақа сашәа
ақыышықәа иртәаңшыуп,
ұақа сажәа рәоит абжықәа,
гәирәфак ахығаңам
икәаршәуп,
ұақа испыло слахынта.

Ажәтцарапәа
снап иантәалан,
наунагзә иқартсоит рыңра,
ағы шкәакәа цқыа
сағыхәан,
саңақтароуп ари ҳағнра.

Ажәған иалышәшәоит
абырлаш,
шәара шәсахъақәа сзырбо,
уатәгъы шәгәрыпшқара
санылашт,
өымтрак шәытаны санцо.

Гәыграшәк здысҳәало
шәансенесуа,
мачк шәаатғылар қамлари,
шыңа иарбан ҳамтоу
ағымтра иениесуа,
иарбан мцаңшыу иалам уи.

Lekapipawdak

Аяа шығатәкъоу
ҳамзароуп, –
ҳара ҳшығатәкъоу ҳзырбо,
амцашоурағ
зегъ шәысбартоуп,
амцашоуроуп шәысзырбо.

Шаға мчыла
ушыапқәа ухаз,
үгәы италаз шаға шья,
убриоуп
араға иуныруаз,
убриоуп узгоз پхъаға.

Хазшаз имат үза
дыпшыхәуан,

Д. Габелиа

снап иахаз ахъы ипшъон,
Анцәа хыхъынтә
дизыпшыхуан,
аңартыша игошәа збон.

ηхынчкәын 11, 2014

Лекция
журналистики

МЫШКЫ МАЧУП СЫЗҚӘУ АМФАЗ

Иахъя өазныкгы
атх иахшеит апа,
сарғыхеит агәырға
сазхәаз шәыбжы.
Өазныкгы иит
иңахаз ацәқәырпа.
Ашамтаз ихырхәеит
ажәған лақәны.

Адгыл сагәылсит,
сашытан шәбара,
Ишәхылтыз ашәала
исхалеит сыпсы.
Амшын ахъзеинш
ишәхаштхаз ара,
санылеит насыпла
исыртәыз шәнапы.

Сызиааниуа лашыцарак
сағсуеит хаха,
шәара шәахыкоу
снаңар шарғазы.
Есены сшәициуеит
суағызтәуа ауаа,
аха, икәнысшоит
амфа мышказы.

нанхәа 5, 2014

УГӘҮІЖӘЛА САКӘҮІХШОУП, САШЬА!

Черқъестәылатәи Сашьа –
Артур Кенчешаов уахъ

амра ахшара –
алашара
иалтцыз
ҳажәларқәа рхыпша
ес ашара
‘өңц
аазгаша
ацеира арғыхон
есымша

усқан
алашыцара
пхъацан
ашәартара агәы шуя
апсуа
адыга
чкәынцәа
инеиуаз
иудызбалоит рұказшья

ажәйтә
узхылтцыз
рашәа
аҳәашьа

Д. Габелиа

рыкәашашьагы ńатца
нас

иаҳтап
насыпла анхашъа
иаҭаххаргъ
насыпла аԥсра

иахъа
сыбла ихымцуа
ихғылоуп
иацы убла ихыз
ашъа

угәы ззыбылуа
уаԥшәымоуп
угәыжәла
сақәыхшоуп
саشъа

нанхәа 7, 2014

СЫШӘПЫЛОИТ

Снеиуеит амра сгәыдыхәала,
Инымтәо сықәуп амфаду.
Ажәған саламзаргъ схәатәала,
Сыбжырыңылойт изыпшы.

Апша сыштыазар мазоума,
Сымфағы сыштыта еимапсауа.
Жәғанк ахалара мариоума,
Еитымхаз амза тәағәая.

Сыштыта нхарцазоуп сыйнеиуа,
Са сышәптылоит уи азы.
Шәыштыта ылышәхырц сгәатеиуа
Амфа шәытасхәоит уатәгъы.

жылдаара 12, 2014

НЫХӘАПХЫЗК АХЬСАТӘОУ

Сануп зегъ реиҳа итбаау амға,
схықәкы
пәтазаарак иапсоуп.
снеиуам сыбла ихызшәа алға,
гәйла избашагъ
сазхиоуп.

Апша истыло гәалак амоуп,
тынч сымғасыр ҳәа
ишәоит, –
иансыцрасуа мцаңшырак алоуп,
апырпирхәа
сеицрашәоит.

Сымға ахьеихдоу ипшыхәеит
апта еиқәарақәа,
еилашьшы...
Ашыац сақәтгылаанза исныруеит
аңеиңш ишенигәрырғыо
шыыжъы.

Насыпқ сеилаҳаяуа сашытоуп,
схықәкы сшабылуа
снаұзарц, –
ауағы ныхәапхызык ахьяатәоу,
имғамсуа
сүуағрагы нхарц.

хәажәкыра 17, 2014

АРЫГЬАРАХҮТЭИ УЛЫМХАГЬ КЫДЫЗ

Арыгъарахъала ҳажәфахырқәа еидын,
аха уи аганахъала ддагәа-лашәзызаарын...

Цьюуки исархәо схы ишталаз,
Сара стәытцәкъя схаршт иңеит.
Сөзыза узхәзыцра еита сшалаз,
Усымбар акәушәа сдырхәеит.

Атәым цәажәарақәа исыштыз,
Слыимха итығуашәа саанхеит.
Анағс уғызызара иахықәааз
Акгыы схарам, ус сәртцеит.

Абас еитүхит шыатанкыла,
Уажәа нтәомызт уи аөнү.
Са сандәйкәла сгәы саныла,
Уаҳа игомызт уақа убжы.

Ус ҳайпирдит адырғаенынза,
Иаңтәи схарштуа пхъа сцауан.
Уара еитах цьюуки иөыңзә
Улымха рымтакны утәауан.

лаңара 1, 2014

СШАШЬУАЗ ЗДЫРУАН УАХА АСЫ

Иамоузеи уахак схы стәымзар,
Иалоузеи, нас, уи мбатәыс?
Исхароузеи шәа ишәыцәтәымзар
Аңстазаара змоу рххатәыс?..

Излаڭозеи шәгәры ҭацәызар,
Ишәымоузеи уа шыатәыс?..
Акрамоума, ۋыك сашызызар,
Схы ззымдыруа, анцәа иныс?

нанхәа 7, 2014

ЗХЫ ИАНЫҚӘУА ДЫСЗАШШУАН

Зхы згәы алақоу дысзашшуа,
Иұтахым, иҳәеит, субар.
Уатқәы шықазғы дынхъапшуа,
Иubarым, иҳәеит, схабар.

Са сызлақоу уи дазымдааит,
Са сгәы иалақәо иҳәауам...
Сцәаҳәақәа ажәа иныртцааит –
Зхы ианықәуа иғера згаум.

жырырнықәа 5, 2014

Лекция
кодификации

СРЫЦЭЦЕИТ

ақалақъ хеилага салпырит
сцаζеит
аяа рпагъара салтдэырит
сацәцеит

исыхъраны ићаз салапшиит
сшәеит –
уаћа мѳаќәа еибахәаеит –
шәызбеит

рашәара 7, 2014

Д. Габелиа

АУАСГЫЫ ДЫНТҖЭОИТ

Ауасы дшаны хәتا-хәтала,
Аганқәа дыргон деимтәаны.
Иңсаңа рымбейт, хатала,
Мөнак дшанысуаз уи дуафны.

Рхы дадырхәеит өнаңала,
Хара даҳтәуп ҳәа дрыгтаны.
Зегыы дшыртәйз уи гәатала,
Дынтыаеит дитәымызшәа азәгъы.

нанхәа 15, 2014

ЖУМБАЛДЫРЫКЕЛ

ХРЫЦХАШЬА АНЦЭА

Узтиуа – ҳара,
Узыхэхая – ҳара,
Згэы былуагь – ҳара, –
Сыпсадгыл Апсынра!

Хрыцхазшьо – уара,
Хахъзырхэуа – уара,
Зөөы ҳашшуагь – уара, –
Сыпсадгыл Апсынра!..

мшаңы 3, 2014

* * *

Сыңсадғыл
хазына
сүқəныкəар сұхзам
сшъапыштың уагар
ушəйтар ҳəа сшəаны

Сыңсадғыл
хазына
суңныкəар сұхəуп
ғымткəа умбыллар
сбылыр ҳəа ушəаны

наңхəа 7, 2014

Лекция
жоғору мектебі

АМРЕИПШ АПСНЫ

Алашара збар издыруеит,
Ахәеит атх, еилашьши.
Ашацкыра өңиң аныруеит
Анцәа иишахъоу Апсны.

Асаркъал агәы хытхытуеит,
Хара ҳөымтра иазыпшны.
Алашара-шәа ҳахнахуеит –
Анцәа иишахъоу жәлары.

Ашамтазы анаńкә хытцуеит,
Амра цәыртцуазар шыыжы.
Еиңа пышәарак ҳахысуеит,
Амреипш ҳалаңхарц Апсны.

машы 26, 2014

АУАФЫ ДАХШЕИТ

Апстазаара шҳамоу,
ҳашътоуп ёакы, –
иаҳамбо,
иаҳтәым,
измам аҳәатәы...

Иузаахәом,
иузытиуам ззаххәоз иацы,
аўтармыкъағы
аҳәшьара аҳтәйт –
ҳапсы.

Абзиара ћаҳтцошәа
дҳарбеит иаҳвагыы,
ҳааигәа иғылоу,
иҳаргылаз
харагыы...

Апстазаара ағанқәа ҳҳәыңуеит
уажәгъы, –
ауафы деиғаҳхуеит,
ҳахнахзом
иғәгъы.

Аамҭа
иҳатәоу
ҳзырғашъом уеизгъы,

Лекция
кодификации

Д. Габелиа

ХХЫ ҲАМЖЬААИТ,
ИМҖАШЬААИТ ҲАЧАҒГЫ.

Ишәтәхү,
ишәтәхым,
ишәасхәоит ёакгы:
шақа сыпхашъозеи,
сказеипш
шәа шәызгы!..

нанхәа 1, 2014

Lekapipmawak

САПХЬАСОЦЭА ШЭАХЬ

1

Сыпсы шэалахеит
шэара,
Шэыпсы сшьоит...
Сгэафы салагеит
афра –
Сгэафы шэынхойт.

Ақьяад ианзалацом
зегъы,
ақьяадгы нцэоит...
Уажэшьта исыманац
агэы,
сгэафы сырөионит.

2

схы шэаћэыц
агэра шэымган
сгэы шэаћэыц
акгыы шэымхэан

шэыпсы цқазар
шэыпсы шэшья

сыгэра жэгазар
сыпсгыы жэга

нанхæа 4, 2014

Лягушка
жүржүүлэх

ШӘҮГӘРА ЗГОИТ

Саит
Шәа шәышқа
Сажәеинраала сгәытқа, –
Шәүгәра згеит!..
Сан леипш арақа
Исзыпшыз схәы ытқақ,
Шәыххъ згеит!

лаңара 23, 2010

* * *

...асахъа
атра иантыцua

ажәа
иахалоит апсы

ацәахәа
арасеиңш
иангәылтца

апоет диилоит
есене!..

ңхынчкәын 11, 2013

Легендарный
журнал

СЫТӘҮЕИТ АРАСА АГӘЕИПШ

Ажәа

ансыцло,
сцәаҳәа
анғыцхо,
сақара
сыцло,
сақара
сыцло,
сытәүеит
араса агәеипш...
Расак шымтәың.

Lekapipmawdaak

жылдаара 24, 2013

Д. Габелиа

ИАНААМТОУ...

Салагеит,
сагъалгоит
уажэтәи
апстазаара
ескъынгъы,
ианаамтоу,
иахъаамтоу
ишалаго,
ишалго
еипш
зегъы...

Латынча жазылған
жеке мәдениеттің

жәабран 21, 2013

ИААШӘҮРТҮ СЫШӘҚӘҮ

Иаашәырты сышәқәү
өнәткән агәаны,
Уи ахәра арғыоит ҳәа
ишәмыйпхъаңан...
Шәнағыхәа сұыхъ-хәыч,
агъама банды,
Нас ахәырбғыыц
ишаңамхо шәымзан.

Иаашәырты сышәқәү
мөышак аены,
иаарту суахәама
шәағсны шәымцан...
Шәаамта иацәыжәгар
саатқәак ӡаны,
Ұсқан сара сышәптылоит
бығықапсан...

Иаашәырты сышәқәү
сұхом ес-өнені,
Ишәдүруазар сашытам
ахааназ ахан...
Аха мышкызыны
шәэзығналар сығоны,
Азәгьы изығәғыуам –
баша дбылуан...

лаңара 4, 2011

ЕСЕНЫ
СЫҚОУП
ШӘАРА
ШӘЗЫ

...Ара
сықан
знымзар
зны,
ара
сықан
мышкахъ
знык...
Ара
сықан
даға
зны,
ара
сықан –
адунеиағ
мшык...

Шықәсі
мышракә
инаркны,
иахъа
сықоуп
шәара
шәғы...

жарылғаның аяғынан

Д. Габелиа

Гэыграк
шэысгаларц
уатгэгы,
ес-ены
сыкоуп
шэара
шэзы!..

хэажэкыра 22, 2013

Lekapipmawak

АХ ҚӘА

Апхъажәа. Гүнда Сақания	3
Даға иаша мәфак	5
Зегыы нцәатәуа	6
Ашыацеиңш суафны	7
Сұйынчра сасра	9
Сыштығазы сынхойт	10
Иудыруеит	11
Исхароузей?	12
Үрт срыңцәңдікт	13
Сизар суафхароуп	14
Аетәақәа срывағылан	15
Амреиңш ҳанбылуа	16
Цәқәырпамәфак	18
Мңак сагәылаңғаңәйт	20
Сырханым	21
Гәаартыла	22
Зымға зымшәац	23
Ауаа ирағсүеит ауағра	25
Жәларық ҳакәны	26
Хлахынта ҳнапы иануп	27
Шәгыл анағә збартоу	30
Ағымтра шәартоуп	31
Ағығрамца лашоит	32
Ағытыйбжы мгар	33
Шәаапшы!	34
Избо аиҳа изымбо саңаңшәоит	35
Стәыла хәың ауағы	37
Лыпхала	39
Амға ианымлаз	41

Хацәшәоит – иахъа	42
Аамтә упылоит	43
Умцан амфасөи	44
Адгылахъ иаапшыр	45
Хажәа иазыпшуп	46
Азахәала илбааз	47
Ахтның ҳамғақәа хазуп	49
Макъана апстазаара цәкәырпойт	51
Схақәыз сиаша еиқәзырхо	52
Рыбжы дыргазом	53
Апоет изыпсахзом	55
Фыңбарах ҳайбабарц	56
Ажәак	57
Сара избаз	58
«Ауаа рыпсы ағыхраз...»	59
Асаркъа сахъзаапшыло	61
«...шыжынаты...»	62
«...сган ағыи ишәтүазаап...»	63
«...амфаду ағы...»	64
«...ақалақъ иалсуа зегъы...»	65
«...аұмак дылагылан...»	66
«...имғахытны...»	67
«...акакан пырғеуент...»	68
«...ан лпа...»	69
«...данаауз...»	70
«...аамтә анаайлак ...»	71
«... «имыцхәказ ажәлар»...»	72
«...9. 474-тәи адубль...»	73
«...«атынчра...»	74
«...зегъы зегъы ирыңашыңуент...»	75

«...амжәакакалеиңш...»	76
«...агәалашәара...».....	77
«...изаапшылом рхәеит...».....	78
Бсахъа сатагылан сгәығуеит.....	79
«...жә-мзы исығуаз сроль...»	81
Дгарцуан ахатца.....	82
Лахынцак	83
Иаракәхап дызгаз	84
«сгылжыуеит...».....	85
«хиаанза...»	86
Бгәы аштыбыжь саҳауеит	87
Ауағы Изхәыцра Иаанаго – Былроуп .	89
Апслымз ахәрақәа.....	91
Баразәк	92
Амра лбаазгоит бара бзы.....	93
«Иаха амза иашәын – мызкы...».....	94
«Сара...»	95
«атәа...»	96
«Амра...»	97
«Апстазаара...».....	98
«ахы акәзам ...»	100
Дааниуан ашәахәа днағыхәо.....	101
Ақәа иалпхаая	102
Бышәштырағы.....	103
Амшын цәқәырдеиңш быччауа	104
Бсахъа ҭыхуа сбыцзаалоит	105
Ахра иағахаз	108
Атәа қапшь.....	110
For her	112
Апша лхыңша.....	113

Хайпшын.....	114
Шәахәацк анасып ңшаауа.....	115
Атлеи амцеи еицыбылуеит.....	117
Апша ҳабжысны ицион	119
Аапын агәы ҳтаз	121
Ажәған атца ҳанаңшуда.....	122
Амра сакәнүүхәоит.....	123
Шарғазынза	124
Бзиабара чыдак.....	125
Хәалом иацы	126
«баныңә...»	127
Иснарбеит.....	128
Апарғалыкъра мариазам.....	129
Икоуп атыпхәацә.....	130
Аапын сыхшәалеит	131
Сымразар ибдыруеи?.....	133
Акәйтқәа иаңцәырфаанза.....	134
Ашәтқәа рыгәтәны.....	135
Сара сзы	136
Уи дылпылар.....	137
Блеишәа.....	138
Апшахәафы.....	139
Ашхырцәағь шәйицхама ағызцәа?....	140
Мап. Дағазныкгы мап, зхәаз атыпхә лахь.....	142
«саатла алақәа апшаауеит...»	143
«ацахеипш...»	144
Сыбтоуп	146
«хнапқәа...»	147
«хәй...».....	148

«бгэы...»	149
«Биит иацы...»	150
Ибгэалашэома?	151
Ацх апчыхақәа	152
«уахык...»	153
«аӡаза анақәтәа...»	154
Ашьац	156
Ашәтқәа имықәшәац	160
«Мап...»	161
«ҳамш анца...»	162
Х-ЦӘАХӘАК РЫЛА	163
«өңүц сыйбар...»	164
413 Мшы	166
Апшра, апшра	175
Сылпха уи акоуп	177
Амра пхалоит	179
«Адәениужь агәаны...»	181
Аңсгыры дыңшаауеит	182
Дылңыабон	183
«Ҳала иантамзо...»	185
Атызқәа	186
«Адәы...»	187
«Ашәкәы дапхъаны...»	188
«Аматқәа ...»	190
«Истахуп...»	191
Лашарак узхоит	192
Ирыңхашын сыйсуан	194
«Шәдунеи...»	195
«Амра алеишәа ...»	196
Ес-ииуа	197

Дрыхәчауан дыртиуан	198
Аиааираз дықәптоит	199
Учапшы сапылоит.	200
Зегъ ӡаах	201
«үәапхъа адгыыл агәы пәкәргы...» .	203
Схымта ахъсашью.	204
Ашъха – «өхә» иазкны	205
Ағыза узбоит	208
«Цоук цоит...»	210
Әыц ианшо	211
«Ианило...»	212
«Итыхым...»	213
«Цәаҳәак...»	214
«Акәапқәа...»	215
«алашьцара...»	216
Иахзымдыруа	
ҳиқәшаҳатхароуп	217
«Сыңғылазар...»	218
«Ақалақ салоуп...»	219
Аиаша табыргхароуп	220
Сшәыцуп исыцу	221
Қәпара еихоит	223
«амш анца...»	224
Сымшқәа еиқәшәаргы	225
Сырбылуеит снапы иану.	227
Ажәеи ашәеи шәеиқәдирхоит	228
Ҳжьюп.	229
Анықәашья ҳтазтгы	231
Есены ихамоуп амфа	232
Хқалар ҳамцаны	233

Изҳәада – «абжытыра» нцәахъеит?..	235
Псыхәа змам	236
«Дкәалкәало дыкнахауп...».....	237
Иҳауаанза ҳиаша ацкы	238
Ичмазғыз аҳақым.....	239
Ахағра, мамзаргыы	
Агәрырғыағхәаша.....	241
Игоит ашышқамсқәа рыбжықәа	247
Шәхарп ҧханатцы.....	249
Агадеңпш ҳтамхарп –	
амра ҧхалоит	250
Харантә иаауеит азыхъқәа	252
Хтынчра рымшьуа.....	254
Амца ғазхәо.....	255
Насыпла ҳаицыз	256
Бзия иеибабо агәқәа	257
«ИАХЬА ...»	260
Ажәакгыы бнымлеит	262
«Ашыац...»	263
Ә-шытаки шыағаки	264
Схы сбыржьеит.....	265
Сбықәзуеит.....	267
Быццакы	268
Ак сызныжь.....	269
Бсылаша	270
Ағымтра бабжызго сырхәа	271
Сбыхәоит бычча.....	273
Быччаңшы сацәажәон	274
Сшатала сғәағы.....	275
Анасыпазы ҳбылып.....	276

Бытканат сынхойт	277
Харбарц ҳаицны	278
Сыбзыпшуп	279
Абыз ашәә	280
Атла дылбаит ауафы	281
Истахым исхытца апсы	283
«Иаха ипакәаз ача ифеит...»	284
Ани-ари	285
Саңаыхароуп ари ҳафонра	286
Мышкы маңуп сыйқәу амғаз	289
Угәйжәла сакәыхшоуп сашьа!	290
Сышәптылоит	292
Ныңаңхызыңк ахъсаңәоу	293
Арығараҳхтәи улымхагъ кыдыз	294
Сашшыуз здыруан уаха афы	295
Зхы ианықәуа дысзашшуан	296
Срыңаңеит	297
Ауафы дынтаңеит	298
Хрыңхашья анцәа	299
«Сыпсадгыл ...»	300
Амреиңш апсны	301
Ауафы дахшеит	302
Сапхъаңаңәа шәахъ	304
Шәыгәра згоит	305
«...асахъя...»	306
Сытәуеит араса агәеиңш	307
Ианаамтоу	308
Иашәырты сышәңәы	309
Есены сыкшуп шәара шәзы	310

Дмитри Габелиа

Цәкәырпамфак

Ажәенираалақәа

Аредактор *Гүнда Сақаниа*

Ашәкәы иагәылоу асахъақәа ҭылхит
Ника Барзың
Ашәкәацәа: Архип Лабахауа

Аформат 75x90 $\frac{1}{32}$. Атираж 300.
Иқатцә. акъ. бѓ. 10. Инықә. акъ. бѓ. 12,6.
Ағацаңға №